

S

**SPRÁVA O ČINNOSTI
A HOSPODÁRENÍ SND
ZA ROK 2022**

D

N

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ SND ZA ROK 2022

Organizácia: Slovenské národné divadlo Bratislava

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Typ hospodárenia: štátna príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: SND, nová budova

generálne riaditeľstvo, Pribinova 17, Bratislava

Termín konania verejného odpočtu:

18. máj 2023 o 11.00 h v Modrom salóne novej budovy SND

Správu o činnosti a hospodárení predkladá

Mgr. Božena Horná,

poverená riadením ekonomického úseku SND

Schválil

Mgr. Jozef Švolík

generálny riaditeľ SND

Jazyková korektúra Katarína Vilhanová

Dizajn Katarína Balážiková

Grafická úprava Linda Pavelková

Vydalo Slovenské národné divadlo,

Bratislava, 2023

RIADITELIA SND

Mgr. art. Matej Drlička, ArtD., od 5. 1. 2021 do 31. 10. 2022

Mgr. Jozef Švolík, generálny riaditeľ (dočasne poverený vedením) od 1. 11. 2022

ČINOHRA

Mgr. art. Miriam Kičiňová, ArtD., riaditeľ'ka Činohry SND od 1. 9. 2020 do 31. 10. 2022

Od 1. 11. 2022 – poverená vedením činohry

OPERA

MgA. Lubor Cukr, riaditeľ'Opery SND od 21. 1. 2021 do 31. 3. 2021

Od 1. 4. 2021 do 31. 8. 2021 výkonný riaditeľ'Opery SND

Od 1. 9. 2021 do 30. 11. 2022 riaditeľ'Opery SND

Mgr. art. Maroš Podhajský, poverený riadením od 15. 11. 2022

BALET

Nina Poláková, umelecká riaditeľ'ka Baletu SND od 22. 2. 2021 do 28. 2. 2022

riaditeľ'ka Baletu SND od 1. 3. 2022 – trvá

CM - CENTRUM MARKETINGU do 1. 7. 2021, následne

ÚKO - ÚSEK KOMUNIKÁCIE A OBCHODU

Mgr. art. Dipl. Ing. Barbora Šajgalíková, ArtD., riaditeľ'ka Centra marketingu
od 5. 2. 2021 do 30. 6. 2021.

Od 1. 7. 2021 riaditeľ'ka Úseku komunikácie a obchodu do 28. 2. 2022.

Od 1. 3. 2022 do 31. 12. 2022 riaditeľ'ka komunikácie na Úseku komunikácie a obchodu

Mgr. Zuzana Barysz, poverená riadením Komunikácie na Úseku komunikácie a obchodu
od 14. 11. 2022

Mgr. Patrik Taliga, riaditeľ'obchodu na Úseku komunikácie a obchodu
od 1. 3. 2022 do 31. 12. 2022

Mgr. Katarína Benczeová, poverená riadením obchodu od 21. 11. 2022

EKONOMICKÝ ÚSEK

Ing. Matej Bošňák, ekonomický riaditeľ'od 12. 1. 2021 do 31. 10. 2022

Mgr. Božena Horná, poverená riadením EÚ od 7. 11. 2022

ÚSEK ĽUDSKÝCH ZDROJOV

Mgr. Petra Lanáková, riaditeľ'ka Úseku ľudských zdrojov od 5. 3. 2021 do 31. 10. 2022

Mgr. Alena Longauerová, poverená riadením Úseku ľudských zdrojov od 14. 11. 2022

ÚSEK GENERÁLNEHO RIADITEĽA

Mgr. Matúš Maderič, riaditeľ'Úseku generálneho riaditeľa od 1. 4. 2021 do 31. 10. 2022

UDD - UMELECKÉ DEKORAČNÉ DIELNE

Mgr. art. Peter Klaudíny, riaditeľ'UDD od 1. 9. 2020 – trvá

TPÚ - TECHNICKO PREVÁDZKOVÝ ÚSEK

Mgr. Andrea Záhoranská, riaditeľ'ka Technicko-prevádzkového úseku

od 1. 2. 2022 do 15. 11. 2022

Ing. Róbert Polc – od 15. 11. 2022 poverený riadením Technicko-prevádzkového úseku

Slovenské národné divadlo ďakuje
Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky
za celoročnú podporu,
Tatra banke, generálnemu partnerovi SND,
za dlhoročnú spoluprácu
a všetkým partnerom, bez ktorých
by divadlo nemohlo byť tým, čím je.

Zriaďovateľ

Generálny partner

OBSAH

Identifikácia organizácie	10
Zhodnotenie činnosti organizácie	10
Činohra	18
Opera	30
Balet	50
Úsek komunikácie a obchodu	64
Umelecko-dekoračné dielne	106
Technicko-prevádzkový úsek	107
Ciele organizácie a prehľad ich plnenia	112
Rozpočet organizácie	120
Rozbor nákladov a výnosov	124
Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie	131
Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi	136
Záver	140
Príloha č. 1 Organizačná schéma organizácie	

**IDENTIFIKÁCIA
ORGANIZÁCIE**

IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie Slovenské národné divadlo
Sídlo organizácie Pribinova 17, 819 01 Bratislava
Identifikačné číslo organizácie 164 763
Zriaďovateľ Ministerstvo kultúry SR
Dátum zriadenia 1. 3. 1920

Hlavné činnosti SND definuje zákon č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle v znení zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Postavenie a povinnosti SND upravuje Štatút Slovenského národného divadla č. MK-2245/2014-110/12966 zo dňa 23. 7. 2014. Svoje činnosti SND vykonáva aj v zmysle zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MK SR č. 230/2014 Z. z. o rozsahu vybraných informácií požadovaných od divadiel a hudobných inštitúcií. Slovenské národné divadlo je štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR, ktorá svoju činnosť zabezpečuje vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu

ZHODNOTENIE ČINNOSTI ORGANIZÁCIE

Začiatok roka 2022 bol ešte stále poznačený protipandemickými opatreniami v zmysle obmedzených možností skúšok a prípravy nových inscenácií, ale predovšetkým kapacitného naplňovania divadelných hľadísk. Kontakt s divákmi sme udržiavali ponukou streamovania. Našu prácu vnímame ako poslanie a keďže boli brány divadiel zatvorené, chýbal nám tvorivý ruch, atmosféra umeleckej tvorby, chýbal ten zvláštny pocit, ktorý každého divadelníka naplňa radosťou i zadostúčením. Radi sme prijali možnosť hrať aspoň pred obmedzenou kapacitou obsadenosti divadelnej sály. O to intenzívnejšie sa na jar rozbehli skúšky, stretávanie sa a tvorivé debaty v zákulisí a predovšetkým predstavenia s pozitívnou energiou, ktorou večer čo večer chceme osloviť našich divákov a aj od nich čerpať povzbudenie.

UMELECKÉ ČINNOSTI

V hodnotenom období v roku 2022 vykonávalo SND umelecké aktivity v súlade so zákonom č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle v znení zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a so Štatútom Slovenského národného divadla:

- rozvíjalo národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentovalo aj v zahraničí,
- realizovalo tvorbu nových dramatických, hudobno-dramatických a tanečných diel,
- zabezpečovalo kvalitné uvádzanie reprízovaných inscenácií,
- realizovalo výrobu scénických a kostýmových výprav,
- vydávalo a rozširovalo periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály,
- usporadúvalo výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť,
- zabezpečovalo ďalšie významné kultúrne a spoločenské aktivity,
- rozvíjalo spoluprácu s partnerskými divadlami a festivalmi na Slovensku a v zahraničí.

Na realizáciu týchto aktivít SND využíva výnosy z vlastnej činnosti a príspevok zo štátneho rozpočtu.

SND realizovalo premiéry a obohatilo svoje aktivity o nové projekty, ktoré uvádzame v jednotlivých kapitolách. Okrem toho riešilo mnoho úloh zásadného charakteru, ako sú:

- otázky súvisiace s historickou budovou - Útvar hodnoty za peniaze odobril štúdiu uskutočniteľnosti rekonštrukcie historickej budovy SND a odporučil pokračovanie v projekte;
- v SND sa uskutočnila kontrola Inšpektorátu práce a Najvyššieho kontrolného úradu. Kontrola Inšpektorátu práce Bratislava bola od 14. septembra do 21. decembra 2022. Kontrola NKÚ v SND sa konala od 1. augusta do 30. novembra 2022 na žiadosť poslancov Výboru Národnej rady SR pre kultúru a médiá;

- popri už etablovaných kontaktoch Činohry SND v ETC/EURópskej divadelnej konvencii, ktoré sa rozvíjajú tvorivo a intenzívne už od roku 2000, pribudlo v roku 2022 členstvo Opery SND v Opera Európa (aktuálne združuje 215 členov zo 43 krajín);

- v roku 2022 sa SND stalo novým členom Francúzsko-slovenskej obchodnej komory;

- v Slovenskom národnom divadle sa niekoľkokrát stretli členovia Asociácie slovenských divadiel a orchestrov (ASDO). Napríklad v júni sa na zasadaní na tému návrhu zákona o profesionáloch v kultúre a sponzoringu zúčastnili aj zástupcovia ministerstva kultúry. ASDO tak potvrdzuje svoju snahu byť dôležitým partnerom v otázkach prípravy legislatívy a riešenia dôležitých tém v oblasti kultúry.

- po odvolaní Mateja Drličku, generálneho riaditeľa SND z postu do verejného vypočutia uchádzačov o pozíciu generálneho riaditeľa či generálnej riaditeľky SND dočasne od novembra vedie Jozef Švolík, vedúci oddelenia umenia a umeleckých inštitúcií ministerstva kultúry, pod ktorého gesciu dlhodobo patria štyri štátne divadlá. Ministerstvo kultúry týmto krokom garantovalo udržanie stability a kontinuity SND.

PREMIÉRY SÚBOROV SND V ROKU 2022

V roku 2022 uviedlo SND spolu 15 premiér. Z celkového počtu uviedla činohra 8 premiér, opera 3 premiéry, operné štúdio 1 premiéru, balet 3 premiéry.

Autor	Názov hry	Dátum premiéry
Činohra		
Kolektív autorov	<i>Kým príde Stouni...</i>	31. 1. 2022
Béla Pintér	<i>Špina</i>	24. 3. 2022
Arthur Miller	<i>Salemské bosorky</i>	31. 3. 2022
Valeria Schulczová a kolektív autorov	<i>24</i>	21. a 22. 5. 2022
Ľubomír Feldek	<i>Nebojsa</i>	4. a 5. 6. 2022
Sarah Ruhlová	<i>Čistý dom</i>	5. a 6. 11. 2022
William Shakespeare	<i>Macbeth</i>	11. a 12. 11. 2022
Ivan Stodola	<i>Čaj u pána senátora</i>	27. 11. 2022
Opera		
Antonín Dvořák	<i>Čert a Káča</i>	26. a 27. 2. 2022
Georges Bizet	<i>Carmen</i>	29. a 30. 9. 2022
Ľubica Čekovská	<i>Impresario Dotcom</i>	21. 10. 2022
Operné štúdio		
Miro Bázlik	<i>Peter a Lucia</i>	1. a 3. 7. 2022
Balet		
Edwaard Liang, Craig Davidson, William Forsythe a Jerome Robbins	<i>Rukopisy majstrov</i>	29. a 30. 4. 2022
Kristína Paulin, Adrian Ducin, Lukáš Timulák, Roman Novitzký	<i>FASHION BALLET '22</i>	26. a 27. 5. 2022
Frederick Ashton, Louis Joseph Ferdinand Hérold, John Lanchbery	<i>Zle strážené dievča/La Fille mal gardée</i>	18. a 19. 11. 2022

Č

I

N

O

H

R

A

Kolektív autorov

KÝM PRÍDU STOUNI...

Sála čínohry, 22. a 23. január 2022

Dramaturgia: Daniel Majling
Scéna: Barbora Šajgalíková
Kostýmy: Ján Husár
Svetelný dizajn: Ján Ptačin
Réžia: Matúš Bachynec

Pôvodný autorský text *Kým prídu Stouni...* sa stal medzigeneračnou inscenáciou, v ktorej sa rozoberá fenomén hudobnej ikony. Takej, ktorá dokázala prepojiť niekoľko generácií, no zároveň je nositeľkou kontroverzií. V inscenácii sa pracuje s hudobnými číslami, citáciami diel sociológov a estetikov, ale aj humorom a iróniou. Je to debata o vplyve hudby, či už tej klasickej, alebo popkultúrnej, na jednotlivca, na celé spektrum pohybov v spoločnosti. Je to inscenácia o slobode, o sile fenoménu, ale aj o mystifikácii. Práve titul, z ktorého srší energia, životná vitalita, sa stal ideálnym na začiatok roka 2022 ako uvoľnenie po náročnom pandemickom období. Je to typ rodinnej inscenácie, v ktorom je možné vidieť herecký generačný prierez a najmä hercov Čínohry SND aj v úlohe výborných hudobníkov.

Béla Pintér

ŠPINA

Štúdio, 24. marec 2022

Preklad: Gertrud Korpič
Réžia: Ján Luterán
Dramaturgia: Daniel Majling
Scéna a kostýmy: Diana Strauszová
Hudba: Daniel Fischer
Pohybová spolupráca: Ladislav Cmorej

Súčasný maďarský režisér a dramatik Béla Pintér pracuje primárne so svojim hereckým súborom. Uvedenie jeho hry v repertoárovom divadle na Slovensku je objavným počinom. Režisér Ján Luterán veľmi citlivým prístupom a vedením hercov vytvoril silnú hereckú inscenáciu, v ktorej sa všetky postavy výrazom, uchopením a interpretáciou vyrovnávajú. Inscenácia otvára témy rasizmu, xenofóbie, extrémizmu, nacionalizmu, ale i také citlivé otázky, ako je neplodnosť, náhradná rodičovská starostlivosť, komunita a jej uzavretosť. Príbeh Róži a Anity je pohľadom na kontrastné a členité vývojové oblúky, ak nás obíde láska a je jej nedostatok, ak sme pod atakom nenávisťi a rýchle riešenia ponúkajú len pro forma riešenie problému. Umne napísaná hra našla svoje estetické uchopenie v grotesknej réžii Jána Luterána a prekvapivej scénografii Diany Strauszovej. Malý domček, ktorý sa premieňa multifunkčným spôsobom až po poslednú hraničnú metaforu, sa stal dominantou scény. Inscenácia je vhodná pre mladšiu a strednú generáciu, je to skvelý tip na inscenáciu so silným vzdelávacím akcentom.

Arthur Miller

SALEMSKÉ BOSORKY

Sála čínohry, 31. marec 2022

Preklad: Miloš Ruppeldt
Réžia: Marián Amsler
Dramaturgia: Darina Abrahámová, Marie Špalová
Scéna: Juraj Kuchárek
Kostýmy: Marija Havran
Pohybová spolupráca: Stanislava Vlčeková
Hudba: Ivan Acher

Návrat amerického dramatika Arthura Millera na javisko SND sa realizoval v inscenácii *Salemské bosorky*. V réžii Mariána Amslera sa podarilo vytvoriť dielo, ktoré živo korešponduje so súčasnosťou, využíva moderné divadelné prostriedky live cinema, skratku, obraz a javiskový pohyb i choreografiu. Silu pravdy i osobného hrdinstva skúša fanatizmus, zášť, pomsta a skorumpovanosť súdov. Dramaturgické posuny v hereckom obsadení vytvorili naozaj súčasný kontext inscenácie, kde sa zdôrazňuje, ako o ženách rozhodujú iné ženy, aká je pozícia moci a jej zneužívanie a aký desivý dosah môže mať krajné a fanatické správanie. Inscenácia ponúka generačné herecké obsadenie, ktoré umožnilo predstaviť najmladšie členky divadla, silnú strednú generáciu aj najstaršiu generáciu. Takého obsadenie je možné práve v Čínohre SND, kde je kontinuita hereckých generácií princípom budovania súboru. Významovo bohatá scénografia Juraja Kuchareka je v harmónii s kostýmami Marije Havran a hudbou Ivana Achera. Inscenácia je ideálna pre študentov stredných škôl, ale i zástupcov strednej a najstaršej diváckej skupiny.

Valeria Schulczová a kolektív autorov

24

Štúdio, 21. a 22. máj 2022

Réžia: Valeria Schulczová
Dramaturgia: Darina Abrahámová
Scéna: Eva Kudláčová-Rácová
Kostýmy: Lucia Šedivá
Hudba: Martin Hasák

Súčasná politická situácia – vojna na Ukrajine viedla k vzniku inscenácie *24* s podtitulom *Príbeh, ktorý je už náš*. Autentické prehovory hercov samých za seba a o sebe v takejto vypätej dobe sa miešajú so slovami Ukrajincov a Ukrajiniiek, ktorí museli čeliť ruskému útoku, zažili emigráciu, bezmocnosť. Je to reflexia súčasnosti v jej rozbitosti a nebezpečí. V réžii Valerie Schulczovej vznikla autorská inscenácia, ktorá nevytvára príbehové línie, ale prevádza diváka témami vojny, osamotení, strachu, smrti, pohľadov dvoch strán, hoaxmi, ale aj odhodlaním a vierou. Inscenácia je tým, čo divadlo robiť má, byť svedkom doby. Metaforická scéna Evy Kudláčovej-Rácovej vytvára uzavretý kubus pretnutý múrom, ktorý nie sme schopní

prelomiť, zničiť, zrušiť, odviezť. Hranice sa prekračujú, bariéry sa nelámu. Účinkujúci sú zo strednej generácie, ktorá dokáže priniesť aj komparáciu minulého režimu a súčasnosti. Predstavil sa v nej i budúci člen Činohry SND Jakub Rybárik. Takáto inscenácia je určená každému, kto chce a potrebuje v sebe súčasné udalosti prefiltrovať, emočne spracovať a mať istú reflexiu.

Ľubomír Feldek

NEBOJSA

Sála činohry, 4. a 5. jún 2022

Réžia: Ondrej Spišák

Dramaturgia: Darina Abrahámová, Mário Drgoňa

Scéna: František Lipták

Kostýmy: Katarína Hollá

Hudba: Juraj Haško

Rodinná rozprávka na veľkom javisku Činohry SND je vždy tak trochu sviatkom. Rozprávka o Nebojsovi z pera Ľubomíra Feldeka prináša na javisko hrdinov dvoch. Marušku, ktorá nebojácne plní úlohy macochy, a Nebojsu, ktorý nebojácne pomáha Maruške. Inscenácia v réžii Ondra Spišáka je divadelným vidoviskom nápadov a prístupov. Samotnú príbehovú líniu dvanástich mesiačikov totiž dopĺňajú aj tri vložené rozprávky, ktoré tlmočí sprievodca celou inscenáciou, a to postava Januára-Rozprávka aj s jeho károu. Výrazný priestor dostali študenti katedry bábkarskej tvorby, ktorí riešili animovanie všetkých bábok. Detský divák i jeho dospelí sprievodcovia sa tak môžu zoznámiť rôznymi typmi bábok, ale aj oživenia dramatického materiálu na javisku. To všetko veľmi rafinovane a žánrovo rozmanito dopĺňa hudba Juraja Haška. Bola to prvá spolupráca s Činohrou SND, kde Juraj Haško veľmi intenzívne a prekvapivo umne využil potenciál domáceho súboru, hostujúcich hudobníkov a hercov pri tvorbe hudobnej zložky inscenácie. Výtvarné riešenie Františka Liptáka a Kataríny Hollej nás dostalo do sveta zimy, z ktorej razom vstupuje do rôznych ročných období. Zrodila sa inscenácia, ktorá hovorí o odvahe, priateľstve, strachu a jeho prekonaní trpezlivosťou a odhodlaním.

Sarah Ruhlová

ČISTÝ DOM

Štúdio, 5. a 6. november 2022

Réžia: Alena Lelková

Preklad: Samo Marec

Dramaturgia: Darina Abrahámová

Scéna a kostýmy: Eva Jiřikovská

Hudba: Jonatán Pastirčák

Video a projekcie: Ján Šicko

Pohybová spolupráca: Libuša Čižmárik Bachratá

Sarah Ruhlová už viac ako dve desaťročia patrí medzi oceňovaných a uznávanú špičku amerických autorov súčasnej dramatiky. Aj za túto lyricko-poetickú hru s tragikomickým rozmerom zaslúžene získala Pulitzerovu cenu. *Čistý dom* je vlastne akýmsi návratom jej tvorby na javisko Činohry SND (kedže v roku 2010 sme uviedli jej hru *Mobil mŕtveho muža*). Vrátila sa tak k nám po dvanástich rokoch v javiskovo čistej a zrozumiteľnej režijnej interpretácii Aleny Lelkovej, ktorej sa podarilo dojemne i komicky rozozvučať dielo o „upratovaní“ a „čistení“ vzťahov a života prostredníctvom metafor domov. Podarilo sa jej to, samozrejme, aj s pomocou excelentného hereckého obsadenia a výtvarného kľúča Evy Jiřikovskej. Obe tieto zložky jej pomáhajú precízne tlmočiť autorkine idey. Výsledný tvar citlivo ponúka dôležité úvahy, ktoré sú v ostatných niekoľkých rokoch omnoho aktuálnejšie ako kedykoľvek predtým: Je v poriadku, že nás opustia najbližší? Ako sa s takouto stratou vyrovnáť a ako postupovať, aby sme ešte za života mali „čistý stôl“? Prečo je dôležité, aby aj keď za rohom číha smrť, bol stále prítomný aj humor? A čo znamená skutočná a bezpodmienečná láska? Na tieto otázky môžu spoločne s nami hľadať odpovede osoby v produktívnom veku, manželské i partnerské páry všetkých pohlaví, no i seniorky a seniori. *Čistý dom* má však určite prispieť k scitlivovaniu i v radoch tínedžerov a dospievajúcich.

William Shakespeare

MACBETH

Sála činohry, 11. a 12. november 2022

Réžia: Martin Čičvák

Preklad: Zora Jesenská

Dramaturgia: Mário Drgoňa, Miriam Kičiňová

Scéna: Tom Ciller

Kostýmy: Georges Vafias

Hudba: Marek Žilinec

Symfónia *Finale Ultimo*: Vladislav Šarišský

Pohybová spolupráca: Ladislav Cmorej

Macbeth Williama Shakespeara sa na dosky Činohry SND vrátil po viac ako šesťdesiatich rokoch. Opäť na ne zavítal v časoch, keď je svet hlboko poznačený – tentoraz intenzívnymi dvoma rokmi pandémie, odcudzenia a Európu, ktorá je po prvý raz od druhej svetovej vojny zasiahnutá rozsiahlym, nepochopiteľným a zbytočným vojnovým konfliktom. V situácii, v ktorej zákonite musíme spochybňovať nastavenie nielen našej krajiny, no sveta globálne, ako i jednotlivca v kontexte našich bublín, sa nadčasový a viac ako štyristo rokov starý *Macbeth* stal aktuálnou psychologickou drobnokresbou duše človeka – vojaka – hrdinu, ktorý od istého momentu nemá dosť a chce ešte viac. S jedlom rastie apetít, no takýto rast nie je udržateľný a spravodlivosti musí byť učinené zadosť. Azda to sú hlavné posolstvá tejto inscenácie v komplexnej a výpovednej, no hravej a miestami paradoxne zábavnej réžii Martina Čičváka, ktorá naznačí, no neprezradí; a nechá diváka participovať na objavovaní a skúmaní jednotlivých významov, a teda i subjektívneho myšlienkového výsledku, čím ponúka priestor kritickému mysleniu. Čo však tlmočí jasne, je skutočnosť, že násilie a nenávisť v zdravo zmýšľajúcej spoločnosti nemajú žiadne miesto. *Macbeth* je inscenácia z formálnej stránky vhodnejšia pre skúsenejšieho

diváka, ktorý má rád aj mierny experiment, no obsahovo je určená každému bez výnimky. Okrem výpovednej hodnoty tu dochádza k výnimočnej súhre hereckého kolektívu, (pričom Alexander Bárta a Petra Vajdová excelujú) výtvarnej a zvukovo-hudobnej zložky, ktorú z väčšiny naživo zastupuje hráč na bicích a perkusných nástrojoch. Zároveň sa však stáva inscenáciou vhodnou pre študentov stredných škôl – jednak pre potenciál rozvíjať kritické myslenie, no tiež kvôli tomu, že Shakespeare je súčasťou svetového dramatického kánonu.

Ivan Stodola

ČAJ U PÁNA SENÁTORA

Modrý salón, 27. 11. 2022

Réžia: Pavol Viecha

Dramaturgia: Martin Krč

Úprava: Martin Krč, Pavol Viecha

Scéna a kostýmy: Stanislava Nerečová

Čaj u pána senátora sa stal už druhou spoluprácou Činohry SND a Divadla Zrakáč. Okrem toho, že inscenácia 30 rokov po vzniku republiky a takmer 100 rokov od vzniku samotnej hry ponúka humorné no realistické zamyslenie sa nad tým, čo je vlastne demokracia, odhaľuje aj čo-to z univerzálneho mechanizmu ľudskej psychológie a túžby po spoločenskom postavení a vplyve. Inscenácia však navyše zaručene búra stereotypy o slabozrakých a nevidiacich osobách a ich schopnostiach a možnostiach. Svojím spôsobom sa stáva príkladom aj pre iné kultúrno-umelecké inštitúcie, na aktivizáciu v rámci takýchto dôležitých spoluprác medzi inštitúciami a záujmovými združeniami znevýhodnených osôb či v oblasti participatívneho divadla. Okrem precíznej réžie a vynikajúcej hereckej interpretácie je potom dôležité i prepojenie účinkujúcich členov Divadla Zrakáč s členmi nášho umeleckého súboru – Emíliou Vášáryovou a Jánom Gallovičom. *Čaj u pána senátora* môže byť scitlivujúcim (no určite nie citlivým) titulom tak pre spoločný zábavný rodinný večer, ako i pre dospievajúce osoby a študentov stredných škôl, ktorých svetonázor sa formuje a potrebujú sa na hodnoty, problematiku a nastavenie súčasného sveta pozrieť aj cez optiku nie tak dávnej histórie.

PROJEKTY ONLINE

Činohra SND v prvom polroku 2022 využila online priestor na live stream na podporu Ukrajiny. Na svojom youtubovom kanáli uviedla 8. 3. 2022 naživo inscenáciu *Láskavé bohyne*. Výťažok z prijatých prostriedkov bol venovaný Ukrajinskému Červenému krížu. Naďalej sú dostupné inscenácie na platforme Dramox. K doterajším inscenáciám pribudli aj čerstvo dernierované inscenácie *Bačova žena* a *Mercedes Benz*.

MODRÝ SALÓN

V Modrom salóne sme sa v prvej polovici 2022 primárne venovali reprízovaniu repertoárových inscenácií a vykrývaniu výpadkov predstavení v štúdiu počas covidu. V spolupráci s Divadelným ústavom sme realizovali inscenované čítanie v rámci súťaže Dráma a Dramaticky mladí, v rámci ktorého sme pripravili tiež vyhlásenie výsledkov súťaže a odovzdávanie ocenení.

V rámci programu Akadémie divadelných tvorcov sme v Modrom salóne realizovali vyhlásenie cien akadémie.

Okrem toho sme v druhom polroku 2022 v rámci hostovania Nórskeho národného divadla a tamojšej divadelnej skupiny Susie Wang v Modrom salóne pripravili masterclass režisérky Trine Falch.

Súčasťou programu Modrého salóna bola aj repríza inscenovaného čítania textu

Rekonštrukcia prípadu Janko Rybárik, ktorý získal cenu Činohry v súťaži Dráma 2020 a niekoľko zaujímavých hostovaní.

VZDELÁVACIE PROJEKTY

V roku 2022 sme realizovali naše projekty *Od textu po predstavenie* a *Hovorme o divadle*.

Postupne v rámci projektu *Hovorme o divadle* a dramaturgických úvodov pracujeme s pracovnými listami k inscenáciám. Doposiaľ sme takéto listy vytvorili k inscenáciám *Ruské denníky* a *Antigona*.

V oboch polrokoch sme realizovali aj dielne tvorivého písania pre rôzne vekové skupiny (11 – 18, 20 – 30 a 40+ v prvom polroku a 11 – 18 a 40+ v druhom).

V spolupráci s Divadelnou fakultou VŠMU sme pripravili aj prednášku o divadelnom manažmente s odborníkmi zo zahraničia – našimi nóorskymi hosťami Henrikom Edvardsenom a Christer Bo Valstromom.

Počet účastníkov našich edukačných projektov bol spolu 1 800.

ETC A ČINOHRA SND

V rámci členstva v ETC sme sa zapojili do projektu Young EUROpe IV. spolu s ďalšími ôsmimi EURópskymi divadlami. Cieľom je vznik nového dramatického textu (tzv. classroom play, teda hry do školských tried) a inscenácie pre tínedžerov s tematickým zameraním na diverzitu a marginalizované skupiny. Autorkou je študentka dramaturgie Tereza Trusinová, ktorá pre činohru pod dohľadom zahraničných mentorov (Dino Pešut) pripravuje hru s pracovným názvom *What's up*. Súčasťou projektu bolo aj prípravné partnerské stretnutie v Prahe.

Zároveň sme sa zúčastnili na medzinárodnej konferencii ETC v Prahe a v Lisabone, kde sme prešli účasť v ďalších projektoch, ako sú malé granty ETC, výmena inscenácií medzi divadlami a výmenné stáže medzi profesionálmi.

Od januára do marca bola u nás ako rezidentka ETC britská divadelníčka Emma Rogers, ktorá sa zúčastňovala na skúšobnom procese *Salemských bosoriek*.

Miriam Kičiňová sa zúčastňovala na pravidelnej pracovnej skupine Woman networking group, kde sa riešili prípadné spolupráce, téma postavenia žien v divadle, predstavovanie mnohých režisérov a tvorkýň naprieč EURópou. Zároveň zastupovala Činohru SND v medzinárodnom Drama Comitee, ktoré vyberalo najlepšie EURópsky súčasný dramatický text. Stali sa nimi hry Alaska autora Evangelosa Cosmidisa a hra Slovinky Simony Hamer *Everything ok*.

ZÁJAZDY ČINOHRY SND

Činohra SND absolvovala zájazd s inscenáciami Modrého salónu v Prahe (*Sova, Milada, Deklarácia závislosti a Nepolepšený svätec*). Hostovali sme s inscenáciou *Špina* aj na festivale Dotyky a spojenia v Martine. Hru *Sova* sme uviedli aj v Kaštieli Strážky.

V druhom polroku 2022 však inscenáciu *Sova* mohli diváčky a diváci vidieť aj na festivale Slanický ostrov divadla, a to v Námestove a v Martine.

Dve predstavenia inscenácie *Kým prídu Stouni...* sme zasa uviedli na festivale Divadlo v Plzni. S inscenáciou *Pohreb alebo svadba – čo skôr?* sme pohostinsky zavítali do Piešťan, s inscenáciou *Bál* zasa do Národného divadla v Prahe v rámci festivalu Pražské križovatky a bilaterálnej výmeny s ND Praha.

V rámci festivalu *Višegrádske dni* sme uviedli inscenáciu *Ilúzie* v Košiciach, kde sme tiež v Štátnom divadle hostovali s inscenáciou *Nepolepšený svätec*.

HOSŤOVANIA V ČINOHRE SND

V prvom polroku 2022 sa nám v našich priestoroch podarilo uviesť hosťujúce inscenácie slovenských divadiel, ktoré tu vystúpili v rámci prehliadky Akadémie divadelných tvorcov. Šlo o inscenáciu *Borodáč alebo Tri sestry* (ŠDKE), *D1* (SKD Martin) a *Čepiec* (DJGT Zvolen).

Hosťujúcou inscenáciou zo zahraničia bolo *Zatrolleno* z olomouckého Divadla Na cucky.

V druhom polroku sme uviedli hosťujúcu inscenáciu košického Divadla Na Peróne *Niekoľko skíc k vlastnej samovražde*, no tiež inscenáciu *Nenávidím* Divadla Kontra zo Spišskej Novej Vsi. Okrem toho bolo súčasťou programu Činohry SND hostovanie projektu *Humans of (Fjúžn)* v rámci festivalu *Fjúžn 2022*.

Významnými hosťovaniami však boli aj tanečné inscenácie Peeping Tom: *Dyptych*, Vertigo dance company: *Pardes* a Niv Sheinfeld: *Art Attack*, ktoré sme uviedli v rámci už takpovediac tradičnej spolupráce s festivalom *Bratislava v pohybe*.

Za veľmi výnimočné a dôležité, hoci v Sále opery a baletu, považujeme aj hostovanie projektu *Biela vrana*. Hostovania v roku 2022 sme uzavreli dvoma predstaveniami inscenácie nórskeho nezávislého divadelného zoskupenia Susie Wang v spolupráci s Národným divadlom Oslo, *Mummy Brown* a hosťujúcou premiérou inscenácie fyzického divadla *Youn Only Live once*, ktoré bolo vyústením spolupráce talianskeho režiséra so slovenskými tanečníkmi.

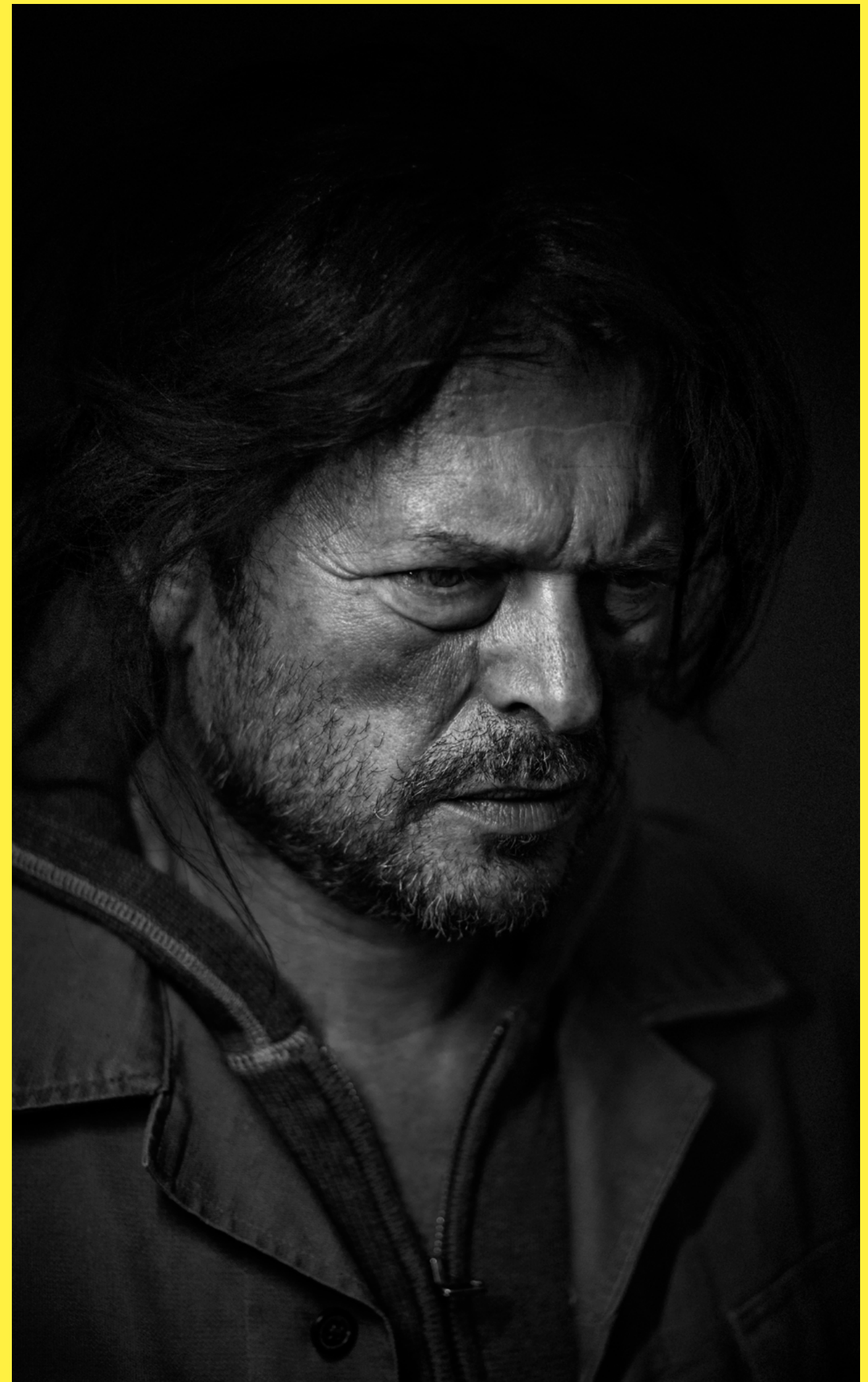
KOMENTÁR K VÝROČNEJ SPRÁVE ROKA 2022

Rok 2022 bol v znamení mnohých nepredvídateľných premenných, čomu sa činnosť Činohry SND pokúšala vždy prispôbiť a promptne reagovať, ale aj trpezlivo vysvetľovať a meniť hracie plány s ohľadom na náhle zmeny spôsobené covidom a inými ochoreniami či spoločenskou situáciou a potrebami. V kalendárnom roku 2022 sa podarilo realizovať osem premiér. V Sále činohry to bol hudobno-činoherný titul *Kým prídu Stouni...*, apelatívna inscenácia *Salemských bosoriek*, rodinná rozprávka *Nebojsa*, novointerpretovaná klasika *Macbeth*. V Štúdiu to boli inscenácie so spoločensko-kritickým rozmerom. Hra o radikalizácii i neláske s názvom *Špina*, reflexia aktuálnej vojnovnej situácie s názvom *24* a súčasná hra o odchádzaní v roviny vzťahov i života s názvom *Čistý dom*. V Modrom salóne sa vykročilo na cestu participatívneho divadla. Stálym hosťom a súborom účinkujúcim pod strechou Činohry SND sa stalo divadlo nevidiacich a slabozrakých Zrakáč. Uviedla sa premiéra hry *Čaj u pána senátora*. Popri neprofesionálnych hercoch účinkovali aj členovia súboru Činohry SND. Tieto inscenácie v mnohom rezonovali s kritickou obcou i s divákmi.

Činohra sa zúčastnila na niekoľkých zájazdoch. Za jeden z najdôležitejších je možné považovať zájazd, ktorý realizoval a inicioval Slovenský inštitút v Prahe. Podarilo sa vyviezť štyri inscenácie Modrého salónu (*Sova, Deklarácia závislosti, Milada, Nepolepšený svätec*). V rámci Slovenska

sa hosťovalo v Strážkach, v Martine, v Piešťanoch, v Košiciach. Rovnako sa uviedla inscenácia *Bál* v Prahe na festivale Pražské križovatky a *Kým prídu Stouni...* na festivale Divadlo v Plzni. V spolupráci s Akadémiou divadelných tvorcov sa hosťovsky v Činohre SND uviedli inscenácie *D1* (SKD Martin), *Borodáč alebo Tri sestry* (ŠDKE), *Čepiec* (DJGT Zvolen). V rámci väčšej otvorenosti nezávislým divadlám sa v priestoroch Modrého salóna prezentovalo divadlo Na cucky z Olomouca s ich inscenáciou *Zatrolleno* či inscenácie nezávislých divadiel z Prešova (*Moral insanity*, PND), z Košíc (*Niekoľko skíc k vlastnej samovražde*, *Na Peróne*) a Spišskej Novej Vsi (*Kontra*).

V rámci spolupráce s Bielou vranou a o. z. Bystriny sa ako reakcia na pomoc a podporu Ukrajine realizoval diskusný večer *Láska, pravda, chlieb a soľ* za účasti prezidentky SR Zuzany Čaputovej. Počas večera sa uviedol v inscenovanom čítaní aj text ukrajinskej autorky Jeleny Astasjevovej *Slovník emócií v čase vojny*. V novembri sa v spolupráci s o. z. Bystriny pokračovalo pri realizácii programu Biela vrana, ktorý oceňuje osobnosti verejného života a občianskeho aktivizmu. Počas programu dostali priestor aj mnohí ukrajinskí umelci podporení Fondom na podporu umenia. Po náročnom prvom štvrtroku, keď sa pre ochorenia museli meniť hracie plány i posúvať premiéry, sa v druhom štvrtroku sústredila prevádzka na návrat diváka do hľadiska, zabezpečenie repríz, obmedzilo sa rušenie predstavení. Kľúčovým v tejto časti roka bolo zamerať sa na obnovu repertoáru, realizovať všetky záskoky a alternácie inscenácií, čo vyžadovalo náročnú logistiku pri stavbe plánov a nasadzovania repríz. Odrazilo sa to však vo skvelej diváckej reakcii a návštevnosti, ktorá dosahovala historické čísla v rámci činohry. V týchto historických číslach sa pokračovalo aj v druhom a treťom štvrtroku, keď sa dosahovala rekordná divácka návštevnosť. Podarilo sa udržať dobré kontakty v rámci našich spriatelенých zahraničných festivalov, aktívne sa zapájať do projektov ETC či projektov iných partnerských inštitúcií. Vzdelávacie projekty Činohry SND navštívilo vyše 1 800 účastníkov. Súbor na sklonku roka poznačili turbulencie súvisiace s odvolaním generálneho riaditeľa. Koniec roka prebiehal v provizóriu, v snahe udržať základný chod prevádzky.

O

P

E

R

A

Opera SND privítala rok 2022 online predstavením *La traviata*, ktoré malo premiéru v októbri predchádzajúceho roku.

Na základe možností vychádzajúcich z nariadených obmedzení zo všadeprítomného covidu, zdravotných indispozícií či karanténnych povinností interných, ale aj externých umeleckých zamestnancov bol v prvom polroku 2022 hrací plán Opery SND rukojemníkom častých zmien, rušení predstavení či presunu premiéry. Najturbulentnejšie obdobie bolo v rozpätí mesiacov január až apríl, keď boli zo spomínaných dôvodov zrušené inscenácie *La traviata* (11. 1. , 23. 2.), *Aida* (15. 1. , 18. 1.), *Turandot* (22. 1. , 28. 1.), koncertné predvedenie opery *Vzkriesenie* (1. 4. , 3. 4. , presun na sezónu 22/23 alebo 23/24), koncert Štefana Margitu (20. 4.) a preloženie premiéry *Čert a Káča* o týždeň neskôr (plánované 18. a 19. februára, realizované 26. a 27. februára).

Napriek tomu Opera SND počas prvého polroka uviedla premiéry inscenácií A. Dvořáka *Čert a Káča* a s členmi Operného štúdia Opery SND inscenáciu *Peter a Lucia* od Mira Bázlika. V rámci špeciálneho koncertu *Čarovné noci v opere* boli uvedené diela *Kouzelné noci* od Bohuslava Martinů, *Perzská noc* od Camille Saint-Saënsa a *Májová noc* od Ruggera Leoncavalla. V sále Opery a Baletu SND sa zavŕšila sezóna predstavením pre rodiny a detského diváka koncertným predstavením *Príbeh hudby – Tajomstvá ľudského hlasu*. Popri odohraných repertoárových inscenáciách *La traviata*, *Rusalka*, *Don Giovanni*, *Sedliacka česť*, *Komedianti*, *Don Carlo*, *Aida*, *Denník Anny Frankovej* bolo uvedené množstvo komorných koncertov a zaujímavých projektov. Popri neľahkej situácii s pandémiou sa podarilo Opere SND vycestovať v marci s predstavením *La traviata* na 15. ročník Festivalu hudobného divadla OPERA 2022 do Prahy. Predstavenie zožalo mnoho pozitívnych kritik.

Druhý polrok, respektíve začiatok sezóny 22/23 otvorila Opera SND výnimočným galakonzertom na počesť zosnulej svetovej opernej legendy Edity Gruberovej pod názvom *EDITA GRUBEROVÁ TRIBUTE* a následne sme v septembri odpremiérovali inscenáciu Georgesa Bizeta *Carmen* a v októbri slovenskú premiéru opery Ľubice Čekovskej *Impresario Dotcom* v koprodukcii so svetoznámych festivalom v Bregenzi.

PREMIÉRY

ČERT A KÁČA

Antonín Dvořák

Sála opery a baletu, 26. a 27. február 2022

Hudobné naštudovanie: Martin Leginus

Dirigent: Martin Leginus, Branko Ladič

Réžia: Zuzana Fischer

Scéna a kostýmy: David Janošek

Svetelný dizajn: Jan Tranta, Daniel Tesař

Choreografia: Zuzana Lisoňová, Tereza Kmotorková

Dramaturgia: Jozef Červenka

Zbormajsterka: Zuzana Kadlčíková

Orchester a zbor Opery SND

Antonín Dvořák v jednom zo svojich najlepších operných diel využil nové kompozičné postupy, pracoval s príznačnými motívami, ktoré sa významnou mierou podieľali na štruktúre jednoliateho hudobného toku takmer bez samostatných čísiel. Typickým znakom *Čerta a Káče* sú bravúrne inštrumentované tanečné štylizácie, ktoré sa vinú celou operou: valčík, polonéza, polka alebo slávny Pekelný tanec. Dvořák tiež využil pochodové, gajdošské, groteskné či mysteriózne žánrové štylizácie. Hudba diela je plná vzruchu, farebnosti a jej strhujúci vzlet stupňujú jedinečné dynamické efekty. S mimoriadnym divadelným citom sú kontrastne charakterizované ľudové, pekelné i vznešené scény. Nová inscenácia *Čerta a Káče* mladej režisérky Zuzany Fischer je rodinným operným titulom plným dynamiky a pohybu aj vďaka tanečníkom, akrobatom a parkúristom.

CARMEN

Georges Bizet

Sála opery a baletu, 29. a 30. september 2022

Hudobné naštudovanie: Kevin Rhodes

Dirigenti: Kevin Rhodes, Zuzana Kadlčíková

Réžia: Lubor Cukr

Scéna a kostýmy: David Janošek

Pohybová spolupráca: Tereza Kmotorková

Svetelný dizajn: Tomáš Příkrý

Zbormajster: Ladislav Kaprinay

Zbormajstri Bratislavského chlapčenského zboru Magdaléna Rovňáková a Gabriel Rovňák ml.

Dramaturgia: Jozef Červenka

Bratislavský chlapčenský zbor, zbor a orchester Opery SND

Jedno z najpopulárnejších diel svetového operného repertoáru je fascinujúcou esenciou francúzskeho šarmu a španielskej vášne. *Carmen* je strhujúcou hudobnou drámou, v ktorej sa okrem množstva populárnych árií priamo na scéne pred očami divákov mení operná história. Začína sa ako opéra comique, vzápätí sa zmení na romantickú drámu a napokon vyvrcholí ako veristická opera. Silný príbeh o sile ľudských vášní je okorenený temperamentnými i dojímavými melódiami a strhujúcimi rytmi. V novej inscenácii režiséra Lubora Cukra sa však skrýva viac ako len príbeh o prelietavej láske, Carmen sa stáva symbolom slobody. Láska ako osud i ako nešťastie: priama, cynická, nevinná, krutá a práve preto slobodná.

IMPRESARIO DOTCOM

Ľubica Čekovská

Sála opery a baletu, 21. október 2022

Dirigentka: Alice Meregaglia

Réžia: Elisabeth Stöppler

Libreto: Laura Olivi

Scéna: Hermann Feuchter

Kostýmy: Nicole Pleuler

Video a svetelný dizajn: Fabio Stoll

Režijné naštudovanie: Felix Schrödinger

Dramaturgia: Olaf A. Schmitt, Jozef Červenka

Opera SND v koprodukcii so svetoznáмым festivalom v Bregenzi uviedla slovenskú premiéru opery Ľubice Čekovskej *Impresario Dotcom*, súčasnú a veselú poctu vážnemu štyristoročnému opernému žánru. Libreto voľne podľa predlohy Carla Goldoniho *Impresario zo Smyrny* spracovala Laura Olivi.

V brilantnom a moderne podanom príbehu sa speváci vystupujúci pod menami svojich postáv z rôznych opier (Orfeus, Olympia, Carmen, Violetta a Tamino) uchádzajú o miesto v divadle impresária Dotcoma. Privíta ich lakomý agent Conte Lasca a všetkých ich umiestni do hotelového apartmánu. Speváci sa búrlivo sťažujú na toto nedôstojné zaobchádzanie, no napriek tomu sa snažia zachovať si potrebný pokoj na konkurz pred impresáriom Dotcomom. Konkurz ich však postaví pred nečakané výzvy...

ŠPECIÁLNE KONCERTY

ČAROVNÉ NOCI V OPERE

Sála opery a baletu, 20. máj 2022

Bohuslav Martinů: *Kouzelné noci*

Camille Saint-Saëns: *Perzská noc/Nuit Persane*

Ruggero Leoncavallo: *Májová noc/La Nuit de mai*

Dirigent: Robert Jindra

Zbormajsterka: Zuzana Kadlčíková

Soprán: Simona Šaturová

Alt: Monika Jägerová

Tenor: Luis Chapa, Daniel Matoušek

Hlas sna: Božidara Turzonovová

Orchester a zbor Opery SND

Čarovné noci v opere bol tematický koncert, na ktorom zazneli vo hviezdnom speváckom obsadení tri tajomné vokálne diela od troch skladateľov.

EDITA GRUBEROVÁ TRIBUTE

Sála opery a baletu, 10. september 2022

Dirigent: Kevin Rhodes

Režijná spolupráca: Marek Řihák

Video: Samuel Spišák

Dramaturgia: Jozef Červenka

Orchester Opery SND

Opera SND otvorila sezónu 22/23 výnimočným galakonzertom na počesť zosnulej svetovej opernej legendy Edity Gruberovej pod názvom *EDITA GRUBEROVÁ TRIBUTE*. Pozvanie na účinkovanie prijali svetové i slovenské operné hviezdy Brenda Rae, Francisco Araiza, Pavol Bršlík, Slávka Zámečnicková, Simona Šaturová, Ľubica Vargicová, Martina Masaryková, Mariana Sajko a Andrea Vizvári. Program koncertu bol zostavený z árií z opier Gaetana Donizettiho, Jacqua Offenbacha, Jula Masseneta, Bedřicha Smetanu, Wolfganga Amadea Mozarta a Richarda Straussa. Dirigoval šéfdirigent Opery SND Kevin Rhodes. Program bol doplnený aj ukážkami z vystúpení a osobnými fotografiami Edity Gruberovej.

KONCERT PRE RODINY S DEŤMI

PRÍBEH HUDBY: TAJOMSTVÁ ĽUDSKÉHO HLASU

Sála opery a baletu, 29. jún 2022

Hudobné naštudovanie: Gabriel Rovňák ml.

Soprán: Mariana Sajko

Bas: Jan Šťáva

Moderátor: Gabriel Rovňák ml.

Bratislavský chlapčenský zbor

Orchester a zbor Opery SND

Slovenské národné divadlo a Bratislavský chlapčenský zbor uviedli nový koncert z cyklu *Príbeh hudby*, ktorý poznajú desaťtisíce mladých ľudí na celom Slovensku.

KOMORNÝ RECITÁL

JITKA SAPARA FISCHEROVÁ: AD REVIDENDUM

Operný salón SND, 12. jún 2022

Mezzosoprán: Jitka Sapara Fischerová

Klavír: Andrea Báležová

Slovo: Štefan Bučko

Dlhoročná sólistka Opery SND Jitka Sapara-Fischerová sa predstavila na sólovom recitáli v Opernom salóne SND s programom zostaveným z výberu z piesňových cyklov Egona Kráka, Tibora Andrašovana, Viliama Figuša-Bystrého, Víťazoslava Kubičku a Roberta Schumanna. Na klavíri ju sprevádzala Andrea Báležová, výber z básní predniesol člen Činohry SND Štefan Bučko.

KOMORNÉ KONCERTY SND

ENSEMBLE VARIETAS

Operný salón SND, 20. február 2022

Husle: Adam Novák

Viola: Peter Dvorský

Violončelo: Katarína Černá Zajacová

Kontrabas: Marián Vavro

Klarinet: Juraj Pivluska

Fagot: Radoslav Práger

Lesný roh: Miklós Pál Horváth

Slovo: Martin Huba

Johann Nepomuk Hummel *Kvarteto Es-dur*, s. 78, pre klarinet, husle, violu a violončelo
Ludwig van Beethoven *Septeto Es-dur*, op. 20, pre husle, violu, violončelo, kontrabas, klarinet, fagot a lesný roh
Beethoven v Bratislave fragmenty z listov Hummelovi
Komorný súbor *Ensemble Varietas* vznikol z iniciatívy viacerých prvých hráčov orchestra Opery SND, ktorých spoločnou ambíciou bolo popri rozsiahlom opernom a baletnom repertoári venovať sa aj komornej hudbe pre menej tradičné nástrojové kombinácie. Hostom večera bol člen Činohry SND Martin Huba.
Koncert bolo možné sledovať zdarma cez LIVE STREAM na youtubovom kanáli SND.

SPECTRUM QUARTET

Operný salón SND, 10. apríl 2022

1. husle: Ján Kružliak jr.

2. husle: Miroslav Vilhan

Viola: Peter Dvorský

Violončelo: Branislav Bielik

Slovo: Ondrej Koval'

Joseph Haydn *Sedem posledných slov Ježiša Krista na kríži*
Na ďalšom komornom koncerte z rovnomenného cyklu účinkovali členovia orchestra Opery SND *Spectrum Quartet*. Týždeň pred Veľkou nocou, v nedeľu 10. apríla 2022 sa predstavili s veľkonočnou kompozíciou Josepha Haydna *Sedem posledných slov Ježiša Krista na kríži*. V Haydnovej tvorbe išlo o jednu z najzaujímavejších skladieb. Vznikla na objednávku katedrály v španielskom meste Cádiz ako hudba k ceremónii Veľkého piatka – cyklus siedmich meditatívnych hudobných viet, z ktorých každá predstavovala jednu z posledných

viet Ježiša Krista, ktoré podľa textu Biblie predniesol v posledných chvíľach života. Haydn kompozíciu dokončil v roku 1785 s podtitulom *Sedem sonát s úvodom a zemetrasením na konci*. Podarilo sa mu dokonale vystihnúť výraz plný stíšenia, vnútornej dramatickosti i dojemnej spoluúčasti na smrti, ktorú kresťania chápu ako vykúpenie každého človeka. Pôvodná orchestrálna verzia bola uvedená v roku 1787 v Cádize, o rok neskôr ju skladateľ upravil do podoby sláčikového kvarteta. O niekoľko desaťročí vzniklo aj rovnomenné oratórium, kde je biblický text zhudobnený. Na koncerte zaznela verzia pre sláčikové kvarteto súčasne s hereckým prednesom slov Krista. Hostom večera bol člen Činohry SND Ondrej Koval'.

HOBOJOVÉ TRIO SND

Operný salón SND, 22. máj 2022

1. hobo: Vladislava Fabianová

2. hobo: Júlia Csíziková

Anglický roh: Ladislav Roth

Slovo: Anežka Petrová

Program: Milan Dubovský, Dario Argentesi, Claude Debussy, Graham Powning, Josef Bednarik a Vladimír Holan.

Hoboj, drevený dychový nástroj, bol mimoriadne populárny v období baroka a jeho obľúba pokračuje a trvá dodnes. *Hobojové trio* SND (Oboe Trio SND) je etablovaným komorným združením, ktoré pravidelne vystupuje na Nedeľných matiné v Mirbachovom paláci, v Letnej čítárni U červeného raka, v Zichyho paláci (Bratislava), v múzeu Chorvátov v Devínskej Novej Vsi i na festivale Hudba v synagóge Stupava. Ťažiskom repertoáru tria je hudba 20. a 21. storočia, nevyhýba sa však ani hudbe baroka. Špeciálne pre Hobojové trio SND bola skomponovaná *Slovenská suita* od Milana Dubovského i kompozície od Daria Argentesiho. Hostom večera bola členka Činohry SND Anežka Petrová.

SND BRASS QUINTET

námestie pred novou budovou SND, 3. júl 2022

Účinkovali

Trúbka: Salvatore Cannuli

Trúbka: David Krajčí

Lesný roh: Roman Koza

Pozauna: Ľuboš Šantavý

Tuba: Ivan Kováčik

Program: Marc-Antoine Charpentier, Henry Purcell, Piotr Il'jič Čajkovskij, Antonín Dvořák, Malcolm Arnold, Victor Ewald
Najčastejším zložením tohto komorného zoskupenia sú dve trúbky, lesný roh, pozauna a tuba.

Táto inštrumentálna konfigurácia sa vyvíjala niekoľko storočí a jej počiatky môžeme vypátrať už v období renesancie, pôvod plechových dychových nástrojov však siaha až do staroveku. *SND Brass Quintet* je teleso zložené z popredných hráčov orchestra Opery SND, ktorí boli v minulosti členmi viacerých zoskupení. Skúsenosti majú s množstvom komorných, promenádnych, fanfárových a vianočných koncertov i s prezentáciou sakrálnej hudby. Program open air koncertu bol zostavený z úprav barokovej a romantickej hudby a dvoch špičkových pôvodných kompozícií pre plechové dychové kvinteto.

ROMAN PATKOLÓ & HOSTIA: HUMMEL V OPERE

Operný salón SND, 16. október 2022

Prvý komorný koncert sezóny 2022/2023 sa konal v októbri v spolupráci s Hummel Festom 2022 a vystúpil na ňom so skladbami Johanna Nepomuka Hummela významný hosť, špičkový slovenský kontrabasista Roman Patkoló, ktorý v súčasnosti vystupuje s najväčšími svetovými hviezdami ako Anne-Sophie Mutter či Daniil Trifonov. Na komornom koncerte SND vystúpil s klaviristkou Krisztinou Marouf. V druhej časti programu vystúpil Ensemble Varietas, ktorý tvoria prví hráči orchestra opery SND a gitaristka Miriam Rodriguez Brüllová. Koncert bol súčasťou festivalu HUMMEL FEST 2022.

J. N. Hummel *Variácie „alla Monferrina“ pre kontrabas a klavír Op. 54*

J. N. Hummel *Sláčikové trio Es dur S30/WoO 3*

J. N. Hummel *Serenáda č. 2 op. 66 pre klavír, husle, gitaru, klarinet a violončelo*

Účinkovali: Roman Patkoló/kontrabas, Krisztina Marouf/klavír, Miriam Rodriguez Brüllová/gitara, Adam Novák/husle, Peter Dvorský/viola, Katarína Zajacová/violončelo, Juraj Pivoluska/klarinet, Jakub Rybárik/slovo

SND STRING SEXTET

Operný salón SND, 13. november 2022

Novembrový Komorný koncert SND predstavil atraktívnu *Serenádu pre sláčikové trio* od bratislavského rodáka Ernesta Dohnányiho, neskororomantické dielo ovplyvnené maďarským folklórom. *Souvenir de Florence* je zrejme najznámejšie sláčikové sexteto svetovej komornej literatúry, ktoré Piotr Il'jič Čajkovskij skomponoval na základe inšpiratívnych zážitkov z návštevy Florencie.

E. Dohnányi *Serenáda pre sláčikové trio, op. 10*

P. I. Čajkovskij *Souvenir de Florence pre sláčikové sexteto*

G. A. Pribeginová *Čajkovskij: Spomienky na Florenciu* (úryvok)

P. I. Čajkovskij *List Turgenevovi*

Účinkovali: Gonzalo Argüello, Paolo Vuono, Peter Dvorský, Alexandra Rozinová, Katarína Zajacová, Branislav Bielik a Filip Šebesta – slovo

MATINÉ

MATINÉ K PREMIÉRE ČERT A KÁČA

Operný salón SND, 20. február 2022

Stretnutie s tvorcami k pripravovanej premiére inscenácie opery Antonína Dvořáka *Čert a Káča* s autorom hudobného naštudovania a dirigentom Martinom Leginusom, režisérkou Zuzanou Fischer a choreografkou Zuzanou Lisoňovou

Účinkovali: Katarína Flórová, Jolana Fogašová a Michal Onufer
Klavírny sprievod: Klaudia Kosmel'ová
Moderátor: Jozef Červenka

MATINÉ K PREMIÉRE CARMEN

Operný salón SND, 25. september 2022

Stretnutie s tvorcami k pripravovanej premiére inscenácie opery Georges Bizeta *Carmen*: autor hudobného naštudovania a dirigent Kevin Rhodes, režisér Lubor Cukr, choreografka Tereza Kmotorková a sólisti Opery SND Katarína Hano Flórová a Daniel Čapkovič, ktorí sa predstavili aj v hudobných ukážkach. Na klavíri ich sprevádzal Branko Ladič. Moderoval dramaturg Jozef Červenka.

IMPRESARIO DOTCOM

Operný salón SND, 16. október 2022

Stretnutie s tvorcami k pripravovanej inscenácii opery Ľubice Čekovskej *Impresario Dotcom*: skladateľka Ľubica Čekovská, dirigentka Alice Meregaglia a sólisti Opery SND Terézia Kružliaková a Pavol Remenár. Moderoval dramaturg Jozef Červenka.

OPERNÉ ŠTÚDIO OPERY SND

PREMIÉRA OPERNÉHO ŠTÚDIA OPERY SND

PETER A LUCIA

Miro Bázlik

Štúdio, 1. a 3. júl 2022

Hudobné naštudovanie a dirigent: Dušan Štefánek
Réžia, scéna, kostýmy, dramaturgia: Marek Mokoš
Účinkujú: členovia Operného štúdia Opery SND
Klavír: Andrea Báležová
Vibrafón/xylofón: Kristián Janočko

Operné štúdio Opery SND pokračovalo v tradícii uvádzania diel slovenských skladateľov. Pripravilo scénické uvedenie opery *Peter a Lucia* od Mira Bázlika, ktoré sa na javisko vrátilo po 55 rokoch. Dielo je adaptáciou známej novely Romaina Rollanda, kde jemný príbeh lásky dvoch mladých ľudí sa odohráva na pozadí prvej svetovej vojny. Náhodné stretnutie študenta a maliarky postupne prerastie v silné puto, ktoré dvojicu izoluje od vonkajšieho sveta, vojny a jej dôsledkov. Osud zalúbencov však spečatí bombardovanie Paríža. Aktuálny vojnový konflikt na Ukrajine, ktorý sa bezprostredne dotýka aj našej spoločnosti, bol jedným z dôvodov, prečo Operné štúdio Opery SND siahlo po tomto titule. Napriek tragickému príbehu posledné tóny Bázlikovej hudobnej drámy prinášajú nádej a oslavu lásky.

KONCERTY OPERNÉHO ŠTÚDIA OPERY SND

NOVOROČNÝ KONCERT ČLENOV OPERNÉHO ŠTÚDIA SND

Operný salón SND, 14. január 2022

Na koncerte Operného štúdia SND sa frekventanti aktuálneho druhého cyklu predstavili v repertoári zostavenom z duchovnej a sakrálnej tvorby skladateľov od baroka po 20. storočie. Koncertu predchádzala séria tematických workshopov s vokálnymi lektormi Markétou Cukrovou a Petrom Mikulášom, hlasovým pedagógom Ahmadom Hedarom a pohybovou lektorkou Andreou Miltnerovou. Frekventanti pod odborným vedením analyzovali party vybraných diel, venovali sa ich naštudovaniu, princípom štýlovej interpretácie, hlasovým cvičeniam, eliminácii chýb i dobovým pohybovým prostriedkom vyjadreným cez gesto.

Účinkovali: členovia Operného štúdia Opery SND
Dramaturgia: Marek Mokoš
Klavír: Andrea Báležová

NEDEL'NÉ SOIRÉE S DONOM GIOVANNIM

Operný salón SND, 27. marec 2022

Program Nedel'ného soirée bol zostavený z hudobno-scénických ukážok z Mozartovej opery *Don Giovanni*, ktorú umeleckí garanti Operného štúdia Opery SND zaradili do dramaturgie pri príležitosti 400. výročia narodenia Molièra, autora literárnej predlohy. Marcové workshopy Operného štúdia SND, ktorých vyvrcholením bolo Nedel'né soirée, boli zamerané na herectvo a scénický prejav. Pod vedením dlhoročnej členky Činohry SND Emílie Vášáryovej a významného českého režiséra Davida Radoka pracovali frekventanti a frekventantky na vytváraní dramatických postáv a situácií. Podujatie bolo príspevkom k oslavám Svetového dňa divadla.

Umeleckí garanti: Adriana Kohútková, Dušan Štefánek, Marek Mokoš

Účinkovali: členovia Operného štúdia Opery SND

Klavír: Andrea Báležová

KONCERT ČLENOV OPERNÉHO ŠTÚDIA

Operný salón SND, 24. jún 2022

Operné štúdio Opery SND v spolupráci s festivalom Jarmily Novotnej pripravilo pre svojich členov majstrovské kurzy na českom zámku Liteň. Frekventanti operného štúdia pod vedením holandskej speváčky a koučky Margreet Honig a slovenskej sopranistky Simony Šaturovej sa zamerali na opernú tvorbu raného romantizmu. Program koncertu bol doplnený o scénické obrazy inšpirované veršami Shakespearovských sonetov.

Umeleckí garanti: Adriana Kohútková, Dušan Štefánek, Marek Mokoš

Účinkovali: členovia Operného štúdia Opery SND

Klavír: Andrea Báležová, Branko Ladič

KONCERT ČLENOV OPERNÉHO ŠTÚDIA

Operný salón SND, 15. október 2022

Operné štúdio SND po letnej prestávke pripravilo pre svojich členov ďalší umelecký workshop – prvý v sezóne 2022/2023. Frekventanti operného štúdia pracovali pod vedením odborných lektorov na áriách a duetách vybraných z aktuálne pripravovaného repertoáru Opery SND, ktorého sú mnohí už teraz aktívnou súčasťou. Na koncerte tak zazneli známe diela od Mozarta, Bizeta, Verdiho či Pucciniho. Dramaturgická i obsahová pestrosť prvého koncertu operného štúdia v sezóne bola malou ochutnávkou toho, čo nás v nasledujúcich mesiacoch v Opere SND očakávalo.

Umeleckí garanti: Adriana Kohútková, Dušan Štefánek

Účinkovali: členovia Operného štúdia Opery SND

Klavír: Klaudia Kosmeľová

VIANOČNÝ KONCERT ČLENOV OPERNÉHO ŠTÚDIA

Operný salón SND, 17. december 2022

Druhý koncert frekventantov Operného štúdia SND v sezóne 2022/23 sa sústredil na repertoár českej opernej tvorby 19. a 20. storočia. Zazneli árie, duetá i scény z diel hudobných skladateľov ako Bedřich Smetana, Antonín Dvořák či Leoš Janáček.

Koncertu predchádzali majstrovské kurzy s legendárnou sopranistkou a profesorkou Gabrielou Beňačkovou, ktorá mimoriadnym spôsobom stvárnila na opernom javisku po celom svete viaceré ženské postavy z uvedeného českého repertoáru. Pod jej odborným vedením sa mladí speváci venovali nielen komplexnej hudobnej analýze a umeleckému porozumeniu vybraných diel, ale objavovali aj nové možnosti ich interpretácie, každý podľa svojich schopností, hlasových a osobnostných dispozícií.

Kedže sa náš koncert odohrával len pár dní pred Vianocami, členovia operného štúdia si pre svojich poslucháčov pripravili aj vianočné hudobné prekvapenie.

Umeleckí garanti: Adriana Kohútková, Dušan Štefánek

Účinkovali: členovia Operného štúdia Opery SND

Klavír: Klaudia Kosmeľová

ŠPECIÁLNE PROJEKTY

OČAKÁVANIE

Skúšobné javisko, 3. a 4. jún 2022

Johann Sebastian Bach *Ich habe genug, BWV 82*

Arnold Schönberg *Erwartung, Op. 17*

Ich habe genug/Už stačí je divadelným projektom, ktorého cieľom je prispieť k diskusii o rovnosti a tolerancii medzi ľuďmi. Kantáta v spojení s textami Hermanna Hesseho sa v inscenácii stáva nazretím do prežívania homosexuálne orientovaného človeka.

Bachova kantáta je pre autora konceptu materiál, ktorým skúma seba samého. Práve forma skladateľovej hudby a jej obsah sú silným odkazom, ktorý aspoň v teoretickej rovine dokáže v inscenácii priblížiť svety, ktoré sa zvyčajne vzájomne stereotypne vylučujú. Spolu s Hesseho Demianom ide o diela, ktoré idú ďaleko za svoje príbehy a dokážu otvárať nové posolstvá.

KREUTZEROVA SONÁTA/OČAKÁVANIE

Premiéra Opera Slovenského národného divadla 3. júna 2022

Predstavenie Kreutzerova sonáta/Očakávanie spája dve témy, v ktorých ľudská túžba prechádza až ku smrti. Nedefinujú násilie ako formu bolesti, ale cez akési sklúčujúce tajomno, oba príbehy vykresľujú vzájomne trpiacich ľudí. Predstavenie pracuje s hudobným Beethovenovým motívom rovnomenného Tolstého románu. V jeho príbehu je obeťou žena, manželka a matka, ktorej zoberie život pod vplyvom neschopnosti pochopiť ženu ako svojbytnú bytosť a vôbec – ich vzťah, jej muž. Príbeh monodrámy *Očakávanie* je inverzným prelínaním motívu Tolstého diela. Hovorí o žene, ktorá podozrieva svojho partnera z nevery a nachádza ho už zabitého. Schönberg spája psychoanalytické východiská, ktoré prináša samotný dej, so silnou expresivitou a expresionistickým videním.

Obidva opusy sa v projekte stávajú aktualizovanou výpoveďou jednej z najtabuizovanejších spoločenských tém súčasnosti – predovšetkým psychického násillia v rodine.

Koncept, réžia, spev, scéna: Peter Mazalán

Koncept, spev: Eva Šušková

Choreografia, tanec: Juraj Korec

Hudobné naštudovanie: Ľubica Habart

Svetelný dizajn: Jozef Čabo, Boris Adamčík

Soundart, hudba: Fero Király, Dalibor Kocian – Stroon

Herci: Richard Autner, Jana Ol'hová, Tomáš Procházka

Barokový ansámbl: Ľubica Habart, Blanka Pavlovičová, Veronika Svačinová, Tereza Samsonová, Pavol Mucha, Ján Krigovský, Richard Závada, Silvia Urdová, Peter Pažický

DIVADELNÍ RIADITELIA A HUDOBNÍCI NA CESTÁCH 1870 – 1920

Operný salón SND, 4. máj 2022

Prezentácia knihy a vokálny koncert s lektorskými úvodmi sú jedným z výstupov projektu Vyšehradského fondu s názvom Towards a common regional history of our nation building strategies. Traveling directors, musicians.

Koncert priblížil operný a koncertný repertoár, ktorý sa počas rokov 1870 – 1920 uvádzal v stredoEURópskych mestách. Lektorské úvody pripravili poprední muzikológovia zo Slovenska (Historický ústav SAV, v. v. i.), Maďarska (Ústav hudobnej vedy, Výskumné centrum pre humanitné vedy), Česka (Katedra muzikologie FF Univerzity Palackého) a Poľska (Inštitút histórie Jagelovskej univerzity).

Publikácia Cultural and Artistic Transfers in Theatre and Music: Past, Present and Perspectives, na ktorej sa podieľal trinásťčlenný tím muzikológov a teatroológov z vedeckých inštitúcií stredoEURópskeho regiónu vrátane členov projektu, skúma kultúrne a umelecké transfery v hudbe a divadle v tomto geografickom priestore. Prináša poznatky o historickom vývoji hudobného a divadelného umenia a zároveň sa zamýšľa nad tým, aké sú možnosti EURópskeho hudobného divadla 21. storočia v otvorenom kultúrnom priestore.

Soprán: Ingrid Kertesi, Júlia Mária Kovács, Katarína Flórová

Klavír: Gergely Kaposi, Branko Ladič

VERNISÁŽ VÝSTAVY JOLANA FOGAŠOVÁ/30 ROKOV NA DOSKÁCH SND

Foyer opery a baletu, 27. október 2022

Výstava priniesla výber z bohatej profesionálnej i osobnej fotodokumentácie, známe i raritné zábery z operných predstavení a koncertov, ktoré sú cenným svedectvom o výnimočnosti opernej kariéry Jolany Fogašovej.

Hudobný program vernisáže

Richard Wagner *LOHENGRIN*

Einsam in trüben Tagen

arr. Ľuboš Bernáth

Georges Bizet *CARMEN*
L'amour est un oiseau rebelle (habanera)
Près des remparts de Séville (seguidilla)
arr. Kristian Seidman

Jolana Fogašová/soprán
Juraj Mitošinka, Marek Bubnič, Magdaléna Kravcová, Roman Toman/pozauny

LETNÉ GALA SND
námestie pred novou budovou SND, 25. jún 2022

Program: Georges Bizet *CARMEN*, Eugen Suchoň *SVĎATOPLUK*, Piotr Il'jič Čajkovskij *LABUTIE JAZERO*, Antonín Dvořák *RUSALKA*, Gaetano Donizetti *MARIA STUARDA*, Ferdinand Hérold *LA FILLE MAL GARDÉE/ZLE STRÁŽENÉ DIEVČA*, piesne z inscenácie činohry *KÝM PRÍDU STOUNI...*

Slovenské národné divadlo pripravilo počas ostatného polroka niekoľko inovatívnych projektov, ktorými chcelo osloviť svojich divákov a tiež získať nových. Jedným z nich bolo podujatie *Letné gala SND*, ktoré sa stalo nasledovateľom, respektíve druhým ročníkom našej novej divadelnej tradície.

Dirigent: Kevin Rhodes
Režijná spolupráca: Zuzana Fischer
Zbormajsterka: Zuzana Kadlčíková
Koncertný majster: Vladimír Harvan
Dramaturgia: Jozef Červenka, Miriam Kičiňová, Kristián Kohút, Daniel Majling

Účinkovali: Siina Ailasmaa, Alexander Bárta, Daniel Čapkovič, Marián Džubák, Daniel Fischer, Katarína Flórová, Denisa Hamarová, Tomáš Juhás, Štefan Kocán, Romina Kołodziej, Ondrej Koval', Peter Mikuláš, Artemyj Pyzhov, Robert Roth, Mariana Sajko, Andrej Szabo, Jakub Ursiny, Andrea Vizvári, Juraj Žilinčár, zbor Baletu SND, orchester a zbor Opery SND

ZÁJAZDY OPERY SND V PRAHE

Štátna opera Praha, 25. jún 2022

Súbor Opery SND vycestoval v nedeľu 13. marca 2022 na 15. ročník Festivalu hudobného divadla OPERA 2022 do Štátnej opery v Prahe. Pod taktovkou Roberta Jindru účinkovalo exkluzívne obsadenie, kde sa v troch hlavných postavách predstavili Adriana Kučerová, Pavol Bršlík a Daniel Luis de Vicente.

Súbor Opery SND uviedol inscenáciu Verdiho *La traviaty*, ktorá je v atraktívnej koncepcii talianskeho režiséra Roberta Catalana (premiéra v októbri 2021).

15. ročník Festivalu hudobného divadla *OPERA 2022* sa konal od 16. januára do 29. marca 2022. Festival vznikol v roku 1993 ako bienále a tradične ho usporadúva Jednota hudebního divadla, hlavným partnerom festivalu je Národné divadlo Praha. Od roku 2015 sa na festivale zúčastňujú aj operné súbory zo Slovenska pripomínajúc tak, že české a slovenské divadlo patrí do spoločného divadelného kontextu reflektujúc významné profesionálne umelecké i kolegiálne väzby.

VYSIELANIE ONLINE

PETER DVORSKÝ 70

RTVS, 6. január 2022

Záznam koncertu Opery SND k jubileu Petra Dvorského uviedla RTVS v premiére na Nový rok – v sobotu 1. januára 2022 na Dvojke.

EDITA GRUBEROVÁ TRIBUTE

RTVS, 25. december 2022

Záznam koncertu Opery SND na počesť zosnulej svetovej opernej legendy Edity Gruberovej uviedla RTVS v premiére 25. decembra 2022 na Dvojke.

LA TRAVIATA

Návštevník Online, 6. január 2022

6. januára, na Troch kráľov, sme odvysielali v online priestore záznam predstavenia *La traviata* v premiérovom obsadení s Adrianou Kučerovou, Pavlom Bršílkom a Danielom Luisom de Vicente. Predstavenie naštudoval a dirigoval Róbert Jindra.

Na fotografii Katarína Hano Flórová Foto Jakub Gulyás Vizual a koncepcia Barbora Šajgalíková

B

A

L

E

T

Hlavnou umeleckou víziou vedenia Baletu SND v roku 2022 bolo obohatiť repertoár baletu o diela svetových tvorcov a zároveň dať priestor pôvodnej tvorbe. Vrcholom sezóny v prvom polroku bola premiéra titulu *Rukopisy majstrov*, ktorá priniesla ikonické diela súčasnej svetovej tvorby s rukopismi renomovaných choreografov. Zámerom dramaturgie baletu bolo ponúknuť invenčné, progresívne diela, ktoré budú vďaka svojej novej tanečnej poetike pre súbor aj repertoár výrazným posunom a zároveň rozšíria rady našich divákov. Premiéra *Fashion Ballet '22* priniesla nový formát, ktorý dáva príležitosť na vznik pôvodnej tvorby v rámci spoločných prienikov baletu a módy. Je základom novej platformy, ktorá umožňuje najmä mladým tvorcom predstaviť pôvodné a inovatívne diela.

Tretia premiéra – *Zle strážené dievča/La Fille mal gardée* rozšírila repertoár o významné dielo svetového baletného repertoáru a zároveň dala publiku možnosť spoznať jeho najoceňovanejšiu verziu z dielne svetového choreografa Fredericka Ashtona. Aj v roku 2022 sme pokračovali v edukačných projektoch v rámci spolupráce s Tanečným konzervatóriom Evy Jaczovej v Bratislave a Katedrou tanečnej tvorby VŠMU, ktorej vyústením sú tanečné galavečery. V snahe pokračovať vo skvalitňovaní umeleckého súboru a prípravy na obe premiéry sme pozvali niekoľko zahraničných pedagógov, ktorí významnou mierou pomáhajú k dvíhaniu technickej úrovne a všestrannosti tanečníkov. V snahe vybudovať baletný súbor, schopný interpretovať významné baletné diela na európskej úrovni, sme angažovali nových tanečníkov, v tomto zámere chceme pokračovať aj v ďalších sezónach.

PREMIÉRY

RUKOPISY MAJSTROV

Edwaard Liang, Craig Davidson, William Forsythe a Jerome Robbins

29., 30. apríla 2022, nová budova SND

Komponovaný večer priniesol v slovenskej premiére štyri javiskové diela reprezentujúce tvorbu významných svetových choreografov 20. a 21. storočia, akými sú Edwaard Liang, Craig Davidson, William Forsythe a Jerome Robbins. Každý z nich predstavil jedinečný pohybový slovník, individuálny prístup k tanečnej technike a spôsob tvorby choreografie. Spoločným menovateľom bol neoklasicistický tanečný štýl, štyri jednodejstvové tanečné kompozície spája technická náročnosť, akcentovanie pohybovej estetiky a poetika, ktorá sa odzrkadľuje najmä v súlade tanca a hudobnej predlohy. Ambíciou programu je obohatiť repertoár o diela svetového moderného baletu, ktoré sú síce pre interpretov veľkou výzvou, no pre publikum lákavou lahôdkou. Hudobné naštudovanie predstavenia pripravil americký dirigent Kevin Rhodes, bývalý hlavný baletný dirigent vo Viedenskej štátnej opere.

THE VERTIGINOUS THRILL OF EXACTITUDE

Choreografia William Forsythe

Hudba Franz Schubert

Scéna a svetelný dizajn William Forsythe

Kostýmový dizajn Stephen Galloway

Naštudovanie Kathryn Bennetts

Svetlá – supervízia Tanja Rühl

MURMURATION

Choreografia Edwaard Liang

Hudba Ezio Bosso

Scéna a kostýmy Edwaard Liang

Svetelný dizajn Lisa J. Pinkham

Svetelný dizajn – supervízia Robert Eisenstein

Naštudovanie Andres Estevez Husle – sólo Lucia Harvanová, Vladimír Harvan

ENTROPY

Choreografia Craig Davidson

Hudba Nicholas Thayer

Scéna Craig Davidson

Kostýmy Alana Sargent

Svetelný dizajn Martin Gebhardt

Asistentka naštudovania Alice White

THE CONCERT

Choreografia Jerome Robbins

Hudba Frédéric Chopin, orchestrácia Clare Grundman

Scéna Saul Steinberg

Kostýmy Irene Sharaff

Adaptácia kostýmov Holly Hynes

Svetlo Jennifer Tipton

Svetlá – supervízia Robert Eisenstein

Naštudovanie Kipling Houston

Klavír – sólo Ladislav Fančovič, Edita Turian

Balet *The Vertiginous Thrill of Exactitude (Závratné vzrušenie z presnosti)* na hudbu *Finále* zo Schubertovej *Deviätej symfónie C dur D 944* sa radí k najnáročnejším choreografiám svetovej tvorby. Na rozdiel od klasického baletu je pohyb u Williama Forsytha oveľa expanzívnejší, dynamickejší, s prekvapivými väzbami. Toto prestížne choreografické dielo naštudovala hosťujúca baletná majsterka Kathryn Bennets. Autorom kostýmov bol hviezdny kostýmový výtvarník Stephen Galloway. Spojenie technickej náročnosti, rýchlosti a zároveň ľahkosti predstavovalo pre sólistov obrovskú výzvu, ktorej sa ujali podľa ohlasov úspešne.

Inšpiráciou pre dielo *Murmuration* boli letiace krdle vtákov, spojenia človeka a prírody. Výsledkom spojenia vycibrenej choreografickej reči, sofistikovaného svietenia a pôvodnej hudby (Husľový koncert od Ezia Bossa) bolo sugestívne tanečné dielo ako pretavenie krásy komplexného pohybu do spojenia hudby a tanca, prijaté divákmi s nadšením. Autorom naštudovania bol Andres Estevez, husľové sólo interpretoval Vladimír Harvan.

Choreografia Craiga Davidsona *Entropy* na pôvodnú hudbu Nicholasa Thayera vznikla počas lockdownu reprezentujúc súčasnú baletnú tvorbu 21. storočia. Dôležitými aspektmi tohto strhujúceho diela sú muzikalita, dynamika a emocionalita vytvárajúce tajomnú a neskôr strhujúcu atmosféru diela. Choreografický rukopis Davidsona definuje silný koncept plynulých, asketických a zároveň efektných pohybov, ktoré do seba dokonale zapadajú. Počas skúšobného procesu zapájal do procesu jednotlivých tanečníkov v snahe využiť a zvýrazniť ich individualitu.

Legendárny komický balet *The Concert* od Jeroma Robbinsa na hudbu Frédérica Chopina (v orchestrácii Clare Grundman) je dodnes v repertoári mnohých divadiel a teší sa neutíchajúcej diváckej priazni. Je zároveň klavírnym koncertom Chopinových skladieb, ktoré na javisku hral známy klavirista a saxofonista Ladislav Fančovič v alternácii s klaviristkou orchestra SND Editou Turian. *The Concert* – úsmevný príbeh prerozprávajú Robbinsovým jedinečným choreografickým rukopisom bol jedinečnou príležitosťou pre naše publikum stretnúť sa po prvý raz s tvorbou veľikána Jeroma Robbinsa. Choreografiu *The Concert* uvádzame so súhlasom spoločnosti The Robbins Rights Trust, ktorá udelila práva na naštudovanie Kiplingovi Hustonovi, ktorý bol zárukou, aby sa vo výslednom tvare zachoval aj najmenší pohybový detail. Účinkujú sólisti a zbor Baletu SND.

FASHION BALLET '22

Kristína Paulin, Adrian Ducin, Lukáš Timulák, Roman Novitzký

26., 27. máj 2022, nová budova SND

Pilotný ročník nového projektu *Fashion Ballet* mal za cieľ rozšíriť portfólio tradičnej repertoárovej stavby Baletu Slovenského národného divadla o nový javiskový koncept, ktorého zámerom je vytvoriť priestor pre vznik pôvodnej tvorby a zároveň dať mladým autorom choreografie i módného dizajnu možnosť predviesť svoju kreativitu na javisku prvej scény a konfrontovať svoje umelecké vízie s verejnosťou. *Fashion Ballet '22* prepojil pôvodnú tvorbu štyroch mladých choreografov a štyroch renomovaných módných dizajnérov, výsledkom čoho boli štyri pôvodné choreografické diela.

ICARUS

Choreografia Kristína Paulin

Kostýmový dizajn Martin Hrča

Hudba Igor Stravinskij (*Symphony in C*)

UNLIKE

Choreografia Adrian Ducin

Kostýmový dizajn Pavol Dendis

Hudba Remo Kláčanský Svetelný dizajn Jozef Miklós

TWO

Choreografia Lukáš Timulák

Kostýmový dizajn Boris Hanečka

Hudba Henry Vega, Georg Friedrich Händel

EXTRAVAGANZA

Choreografia Roman Novitzký

Kostýmový dizajn Lukáš Krnáč

Hudba *New Dorp New York*/SBTRKT, *Satisfied*/Prince, *Too Funky*/George Michael

V choreografii *Icarus* sa mladá slovenská choreografka s EURópskym renomé Kristína Paulin inšpirovala príbehom Ikara a Daidala ako alegóriou k privysokým métam, prehnaným ambíciám a pýche. Jej komorné dielo vytvorené na hudbu Igora Stravinského (*Symphony in C*) ponúklo silné posolstvo – nelietajme privysoko, ak sa nechceme spáliť.

Choreograf Adrian Ducin spolu s Pavlom Dendisom sa v komornej choreografii *Unlike* zamerali na prirodzenú túžbu človeka po individualite a jedinečnosti. Výtvarne pracovali s kontrastom čiernej farby a ostrých farieb, symbolizujúc hľadanie vlastného prístupu k životu a nachádzanie vlastných riešení.

Timulák aj Hanečka vychádzali z idey večera, princíp spoločnej tvorby s umelcami z rôznych disciplín a multidisciplinárna spolupráca rôznych umelcov je pre ich tvorbu charakteristická. V duete *Two* spoločne skúmali možnosti spájania a prienikov v choreografii, hudbe, kostýme a pohybe. Choreograficky, výtvarne a hudobne bolo dueto *Two* označené divákmi aj odbornou verejnosťou ako absolútny vrchol večera.

Motívom vytvoreni choreografie *Extravaganza* bol pre Romana Novitzkého aj Lukáša Krnáča fenomén módy ako priestoru na otvorenosť a kreativitu. Hudobne, výtvarne aj pohybovo sa inšpirovali kultovou módou 80. a 90. rokov, plných kontrastných farieb, materiálov a strihov. Choreograf a tanečníci mali možnosť prekročiť hranicu baletného štandardu, pre módneho tvorcu bola tvorba funkčných tanečných kostýmov výzvou. Divácky úspešná *Extravaganza* bola podľa ohlasov nostalgickým návratom do trblietavej éry 90. rokov, príležitosťou zažiť ju nanovo s originálnym pohybovým a výtvarným odkazom. Účinkujú sólisti a zbor Baletu SND

ZLE STRÁŽENÉ DIEVČA/LA FILLE MAL GARDÉE

Frederick Ashton, Louis Joseph Ferdinand Hérold, John Lanchbery

18., 19. november 2022, nová budova SND

Choreografia Frederick Ashton
Hudba Louis Joseph Ferdinand Hérold
Hudobný aranžmán John Lanchbery
Scéna a kostýmy Osbert Lancaster
Svetelný dizajn Jean-Pierre Gasquet
Naštudovanie Jean Christophe Lesage
Hudobné naštudovanie Kevin Rhodes
Dirigenti Kevin Rhodes, Adam Sedlický
Umelecká supervízia Jean-Pierre Gasquet

Poslednou premiérou roka 2022 bol komický balet *Zle strážené dievča/La Fille mal gardée* v originálnej choreografii Fredericka Ashtona. Príbeh z vidieckeho prostredia, v ktorom láske dvoch mladých ľudí márne bráni jej matka, po prvý raz inscenoval Jean Dauberval vo francúzskom Bordeaux pár dní pred Veľkou francúzskou revolúciou. Verzia baletu v choreografii sira Fredericka Ashtona mala premiéru v Kráľovskom baletu v Londýne v januári roku 1960, v hudobnej úprave Johna Lanchberyho, ktorý v hudbe dotvoril pasáže vhodné na herecké vykreslenie komických situácií. Jeden z najobľúbenejších baletných titulov na svete sa na javisko SND vracia po 30 rokoch. Je prvým uvedením úplnej Ashtonovej inscenácie s pôvodnou choreografiou, hudobným aranžmánom Johna Lanchberyho a originálnou scénickou výpravou Osberta Lancastera, s originálnym svetelným dizajnom Jeana-Pierra Gasqueta, ktorý mal zároveň umeleckú supervíziu. Komický balet legendárneho choreografa 20. storočia Fredericka Ashtona je esenciou dobového čara a choreografie 20. storočia, spojením francúzskeho príbehu, britského humoru a obdivu k prírode a tradíciám.

Dielo v SND naštudoval Jean Christophe Lesage, hlavný baletný majster Viedenského štátneho baletu, podľa ktorého je choreografia odrazom doby, v ktorej vznikala – 60. rokov 20. storočia, zmesou klasiky, moderného tanca, humoru a pantomímy. Balet dáva príležitosť sólistom na prezentáciu brilantnej techniky a zároveň herectva. V hlavných úlohách sa predstavili Olga Chelpanova, Romina Kołodziej, Tatum Shoptaugh, Viacheslav Kruť, Vladyslav Bosenko, Kristián Achberger, Artemyj Pyzhov, Juraj Žilinčár, Andrej Szabo a ďalší. Choreografiu Fredericka Ashtona uvádzame s dovoľením Jeana-Pierra Gasqueta. Dielo je uvádzané so súhlasom Boosey & Hawkes Music Publishers Limited v zastúpení Oxford University Press.

KONCERTY

LETNÉ GALA SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO DIVADLA

25. júna 2022, námestie pred novou budovou SND

Slovenské národné divadlo uviedlo ako rozlúčku so 102. sezónou open air galavečer – *Letné gala*. Konalo sa na námestí pred novou budovou SND – v rámci otvorenia Kultúrneho leta v Bratislave, za účasti vedenia SND, predstaviteľov magistrátu, hostí z umeleckých inštitúcií a ďalších osobností, divákov a priaznivcov SND. Sólisti a zbor Baletu SND na koncerte uviedli: dueto na hudbu z 3. dejstva opery *Carmen* a zborový tanec na Cigánsku pieseň z 2. dejstva opery *Carmen* (choreografia Igor Holováč), entrée a adagio z 3. dejstva *Labutieho jazera* (choreografia Rafael Avnikjan podľa Mariusa Petipu), Dreváčkový tanec z baletu *La Fille mal gardée/Zle strážené dievča* (choreografia Frederick Ashton). Účinkovali sólisti a zbor Baletu SND, orchester SND viedol Kevin Rhodes.

EDUKAČNÉ PROJEKTY

VEČER TANEČNÉHO UMENIA VŠMU A BALETU SND

7. 6. 2022, Sála činohry, nová budova SND

Večer tanečného umenia je výsledkom spolupráce Baletu SND a VŠMU, ktorá prebieha už siedmy rok. Je prezentáciou prác študentov Katedry tanečnej tvorby VŠMU – absolventov choreografie v rámci rôznych tanečných žánrov. Program slávnostného večera, ktorý sa konal pri príležitosti 70. výročia založenia Katedry tanečnej tvorby HTF VŠMU, bol prezentáciou z výberu záverečných a semestrálnych prác študentov katedry tanečnej tvorby. V programe sa predstavili aj sólisti a členovia Baletu SND s ukážkou z premiéry *Fashion Ballet '22* v choreografii Kristíny Paulin, sólisti a členovia SĽUK-u v choreografii Mareka Gregu a ďalší hostia.

ABSOLVENTSKÝ KONCERT TKEJ

7. 6. 2022, Sála opery a baletu, nová budova SND

Výsledkom dlhoročnej spolupráce Baletu SND s Tanečným konzervatóriom Evy Jaczovej v Bratislave je záverečný koncert, ktorý je každoročne prezentáciou interpretačnej úrovne absolventov Tanečného konzervatória v odbore klasický, ľudový a moderný tanec. Tradícia absolventských koncertov TKEJ na pôde Slovenského národného divadla siaha až do obdobia samotného vzniku školy. Študenti tak popri interpretačnej praxi, ktorú priebežne získavajú v repertoárových predstaveniach Baletu SND, môžu predviesť štúdiom získané technicko-tanečné a umelecké zručnosti v samostatnom ucelenom programe na javisku prvej scény.

BLOCK PARTY SND

august 2022, nádvorie pred SND

Združenie Tanečná scéna a Balet SND už po druhýkrát prinieslo deň plný tanca, hudby a rozprávania o tanci na námestí pred novou budovou SND. Projekt *Block Party* vznikol pred rokom ako platforma na prezentáciu tvorby osobností street dance so zámerom prepájania rôznych tanečných žánrov a štýlov, nezávislej scény a zriaďovaných divadiel. Nápad vznikol v roku poznačenom pandémiou ako možnosť stretávať sa a tancovať aj napriek obmedzeniam – ako prvý projekt tohto druhu na domácej scéne. Vďaka prepájaniu tanečných svetov vznikajú nové možnosti spoluprác, ktoré sú obohatením tvorby kamenných divadiel aj nezávislej scény. Aj tento rok pred SND stretli osobnosti street dancu, hip-hopu, súčasného tanca, baletu, aby sa s ľuďmi podelili o svoje majstrovstvo a vášeň pre tanec. Tento rok sa na diskusii s témou Prepájanie žánrov tanca zúčastnila členka baletu Veronika Yungová. Podujatie, ktoré je zamerané na tanečnú komunitu, má za cieľ osloviť zároveň širokú verejnosť a zviditeľňovať tanec v rámci jeho špecifik, jedinečnosti aj rozmanitosti.

HOSŤOVANIE

BALET NÁRODNÉHO DIVADLA UKRAJINY V SND

Balet SND privítal v júni na javisku novej budovy SND balet Národného divadla Ukrajiny Tarasa Ševčenka. Ich letné turné v krajinách Európskej únie sa konalo z dôvodu vojnovnej situácie na Ukrajine. Zároveň je snahou poukázať na kultúrne dedičstvo, hodnoty, krásu a vznešenosť ukrajinského umenia. Pre vojnu nemajú ukrajinskí baletní umelci a umelkyne možnosť vystupovať na svojej prvej scéne v Kyjeve, a tak sa ich dočasnými scénami stali divadlá v Európe. Počas večera sa predstavili sólisti Baletu Národného divadla Ukrajiny spolu s ich umeleckou riaditeľkou Olenou Filipievovou. Program tvorili fragmenty z baletov a inscenácií ukrajinského a svetového baletného repertoáru. Zisk zo vstupného bol venovaný na podporu Národného divadla Ukrajiny Tarasa Ševčenka. Účinkovali sólisti a zbor Baletu Národného divadla Ukrajiny Tarasa Ševčenka. Galakonzert otvorili svojím tanečným vystúpením deti z kyjevskej Akadémie tanca Sergeja Lifara, Kyjevskej štátnej choreografickej strednej školy, Charkovskej choreografickej školy a Charkovskej choreografickej strednej školy.

HOSŤOVANIE BALETU SND NA FESTIVALE DOTYKY A SPOJENIA

Nesúťažný festival *Dotyky a spojenia* vytvára platformu na prezentáciu vybraných divadelných inscenácií, ktoré vznikli počas uplynulého roka na Slovensku. Divadelníkom ponúka možnosť získať prehľad o tvorbe ich kolegov a konfrontovať sa s ňou. Festival uvádza najinšpiratívnejšie divadelné inscenácie, ktoré vznikli v období jedného roka, v snahe podchytiť najvýraznejšie trendy či problémy divadla na Slovensku. Balet SND sa na festivale predstavil produkciou *Balet & SĽUK/Tancom k sebe*. Divácky mimoriadne úspešný projekt, v ktorom má divák možnosť porovnávať princípy a jedinečnú poetiku dvoch tanečných žánrov – akademického a ľudového tanca – videli diváci festivalu v excelentnom podaní sólistov a členov oboch súborov. Interpretačné majstrovstvo a prezentáciu rozmanitosti tanca v komponovanom programe ocenili diváci vrelým potleskom.

Dramaturgia: Juraj Hamar, Kristián Kohút, Stanislav Marišler, Nina Poláková

INKLUZÍVNE PODUJATIA

NARODIL SA CHROBÁČIK

1. júna 2022, Sála opery a baletu novej budovy SND

Na Medzinárodný deň detí sa konalo v SND tretie predstavenie v rámci projektu *Divadlo pre všetky deti*, tentoraz pre deti so sluchovým postihnutím, deti s poruchou autistického spektra aj deti s viacnásobným postihnutím. Balet SND prispel interaktívnym dramaturgickým úvodom a diskusiou pre nepočujúce deti pred predstavením baletnej rozprávky Tibora Freša *Narodil sa chrobáček* v choreografii Igora Holováča. Išlo o pilotný projekt pre deti so sluchovým postihnutím. Dramaturgický úvod a diskusia boli tlmočené do posunkového jazyka a predstavenie *Narodil sa chrobáček* bolo titulované.

LUSKÁČIK PRE NEVIDIACICH

7. 12. 2022, Sála opery a baletu novej budovy SND

V decembri si v SND užili baletné predstavenie aj nevidiace a slabozraké deti. Riaditeľka Baletu SND Nina Poláková privítala pred predstavením nevidiace a slabozraké deti zo Spojených internátnych škôl pre žiakov so zrakovým postihnutím z Bratislavy a Levoče. Balet SND sa stal súčasťou zmysluplného projektu *Luskáčik pre nevidiacich*, ktorý vznikol vďaka iniciatíve riaditeľky občianskeho združenia Od podlahy Galiny Kubalovej a špeciálnej aplikácie s komentárom. Deti vďaka nej mohli vnímať dianie na javisku na pozadí Čajkovského hudby. Hlavným cieľom projektu bolo sprístupniť baletné umenie pre nevidiacich a slabozrakých taktilnou a auditívnou formou, prepojením sluchu a hmatu. Vďaka mobilnej aplikácii nie je audiokomentárom rušené okolie osoby so zrakovým postihnutím, tak ako to bolo zvykom doteraz, a tak v rámci inklúzie ide o unikátny svetový projekt, keď si umenie môžu vychutnať všetci bez vzájomného rušenia sa. Predstaveniu predchádzal dramaturgický úvod a po predstavení sa konala diskusia s riaditeľkou baletu a účinkujúcimi. V rámci programu si deti mohli prostredníctvom audio-dotykového rámu a 3D reliéfnej knihy v Braillovom písme vyskúšať baletné pózy.

EDIČNÉ A PROMO PROJEKTY

SME NÁRODNÉ/PRILOHA SME

Dramaturgia Baletu SND sa pravidelne podieľa na obsahu prílohy *SME NÁRODNÉ*, ktorá vychádza raz mesačne a prináša rozhovory, štúdie, články a eseje na témy, ktorými aktuálne žije balet prvej scény.

PODCAST SME NÁRODNÉ

Cieľom nového projektu SND, ktorý prepojil Činohru, Operu aj Balet, je prostredníctvom podcastov prinášať raz týždenne zaujímavé témy a informácie o tom, čo sa v divadle deje, a to aj mimo jeho javísk. Zámerom podcastov jednotlivých súborov je otvárať dvere do zákulisia novým spôsobom, predstavovať osobnosti divadla, fenomény, ktoré prináša doba. Balet SND počas prvého polroka 2022 priniesol niekoľko podcastov s dôrazom na promovanie premiér ako *Rukopisy majstrov*, *Fashion Ballet '22*, *Zle strážené dievča*/*La Fille mal gardée*.

VÝSTAVA

PAS DE DEUX – IKONICKÉ PÁRY BALETU 20. STOROČIA V SLOVENSKOM NÁRODNOM DIVADLE.

od 22. 11. 2022, foyer novej budovy SND

Výstavu prezentujúcu legendárne dvojice sólistov od vzniku baletu v roku 1920 do konca 20. storočia pripravilo Slovenské národné divadlo a Divadelný ústav v Bratislave. Výstava, na ktorej sa autorsky podieľala dramaturgia Baletu SND, je poctou interpretačnému a partnerskému majstrovstvu osobností slovenského baletu, akými boli Ella Fuchsová-Lehotská, Augusta Herényiová-Starostová, Trúda Tašká-Boudová, Žofia Tóthová, Tamara Isičenko, Florentína Lojeková, Gabriela Zahradníková, Eva Šenkyříková, Nora Gallovičová, Stanislav Remar, Jozef Zajko, Vladimír Marek, Ján Haláma, Dušan Nebyla, Zoltán Nagy, Peter Rapoš, Jozef Dolinský ml., Miklós Vojtek a ďalší. Výstavou si tiež pripomíname významných divadelných fotografov, akými boli Jozef Vavro, Gejza Podhorský, Katarína Marenčinová, Jana Nemčoková a ďalších, ktorí počas desaťročí svojím fotoobjektívom zachytili vzácnu esenciu príbehov z najznámejších baletov klasického a neoklasického repertoáru Baletu SND.

U

K

O

DIVADELNÉ NOVINY SME NÁRODNÉ

Oslovenie divákov na celom Slovensku je aj jednou z hlavných priorit vedenia SND. Národné divadlo patrí všetkým, bez ohľadu na to, v ktorom meste bývajú. Vnímame ako svoju povinnosť informovať o dianí v SND čo najširšie publikum. Aj v roku 2022 sme pokračovali v spolupráci s vydavateľstvom Petit Press, vďaka ktorej vydávame divadelné noviny *SME NÁRODNÉ*. Vychádzajú jedenkrát mesačne ako príloha celoslovenského denníka *SME* – posledný štvrtok v mesiaci v náklade 36-tisíc kusov.

SND k tomu distribuovalo do novembra prílohu *SME* v osobitnom mesačnom náklade 500 až 3 000 ks do verejných priestorov SND (foyer a šatne k príslušným divadelným sálam činohry, opery a baletu, pokladnice SND); do vybraných bratislavských predajní siete kníhkupectiev Panta Rhei; do vybraných bratislavských kaviarní; na VŠMU; do Slovenskej národnej galérie a múzea moderného umenia Danubiana; do Divadelného ústavu a českého Divadelného inštitútu v Prahe; do centrály generálneho partnera SND Tatra banky; na vybrané veľvyslanectvá a Slovenské inštitúty.

Od januára 2022 prišlo k zvýšeniu rozsahu novín *SME NÁRODNÉ* z 12 na 16 strán. Príloha vychádzala mesačne okrem júla. Po odvolaní generálneho riaditeľa M. Drličku na konci októbra a odchode časti vedenia vrátane redakčnej rady príloha *SME NÁRODNÉ* znížila v novembri a decembri rozsah na dva listy. Samostatná príloha vo forme *Aktuálít* sa netlačí, je súčasťou vydania. O pokračovaní prílohy a jej forme rozhodne nové vedenie.

ČÍSLA NÁKLADU A PREDAJA DENNÍKA SME S DIVADELNÝMI NOVINAMI SME NÁRODNÉ

	Q1	Q2	Q3	Q4	ROK
počet vydaní	3	3	2	3	11
celkový náklad v kusoch	98 493	92 860	60 470	82 530	334 353
počet predaných kusov	66 619	63 899	41 089	54 552	225 159
počet rozdanych kusov (v SND)	9 000	4 500	5 000	3 000	21 500

Šéfredaktorom *SME NÁRODNÉ* bol do 31. 10. 2022 divadelný režisér Matúš Bachynec. Redakciu tvorili interní zamestnanci SND (činohra, opera, balet, Úsek komunikácie a obchodu). Stáli externí prispievatelia boli divadelná teoretička a kritička Martina Mašlárová, prekladateľ Ján Štrasser, scénograf Fero Lipták, študentka Divadelnej fakulty VŠMU Tereza Trusinová, študentka Divadelnej fakulty VŠMU Tamara Vajdíková, výtvarník Martin Shooty Šútovec.

Relevantné články prispievateľov poskytujeme aj v online verzii denníka *SME*, kde zasahujú ďalší okruh čitateľov.

ŠTATISTIKA ČÍTANOSTI NA WEBE (ČÍSELNÝ ÚDAJ VYJADRUJE SÚČET KLIKNUTÍ NA ČLÁNKY V DANOM MESIACI)

január	6 949
február	3 459
marec	12 729
apríl	6 636
máj	27 439
jún	10 014
júl	10 615
august/september	4 032
október	4 274
november	7 452
december	2 411
spolu	96 010

TOP 5 NAJČÍTANEJŠÍCH ČLÁNKOV SME NÁRODNÉ NA WEBE DENNÍKA SME

1. Kol'ko má to dievča rokov? To je tragédia, počula na vysokej škole. Božidara Turzonovová má osemdesiat (Jana Alexová) – 14 376
2. Takých Ondříkov je v Národnom divadle veľa, hovorili mu. Chvalabohu sa to nepotvrdilo, vraví herec (Tamara Vajdíková) – 5 799
3. Tlieskate v divadle postojacky po každom predstavení? Možno klamete tvorcov aj samých seba (Martina Mašlárová) – 5 783
4. Petra Vajdová: bolo obdobie, keď som bola presvedčená, že sa nikdy nevrátim na javisko (Jana Alexová) – 5 685
5. Emília Vášáryová: V deň svojich narodenín som mala trému, na akú sa nepamätám (Izabela Pažítková) – 4 186

PODCASTY SME NÁRODNÉ

V roku 2022 sme publikovali 31 epizód podcastu *SME NÁRODNÉ*.

Podcasty pravidelne uverejňoval a promoval denník *SME* na svojich stránkach, ku každej epizóde bol publikovaný krátky článok, ktorý mal spropagovať danú tému a hostí, pričom od polovice mesiaca máj 2022 ich denník *SME* propagoval aj krátkymi upútavkami vo svojej novo spustenej aplikácii *SME Minúta*.

Celková počúvanosť za všetkých 31 epizód v sledovanom období bola 23 386 prehratí, čítanosť článkov dosiahla 10 091.

Poslucháči nás najčastejšie počúvajú na platformách Apple Podcasts – 24 %, Spotify – 13 %, najviac poslucháčov – až 54 % nás počúva cez webový prehliadač.

85 % poslucháčov pochádza zo Slovenska, počúvajú nás aj v Českej republike (4 %), v USA (3 %).

67 % poslucháčov tvoria ženy, 29 % muži, 3 % svoje pohlavie neuvádza, 1 % je nebinárne.

Vekovo sme najviac oslovili skupinu poslucháčov vo veku 23 – 27 rokov, ale počúvanosť je všeobecne široká najmä u ľudí vo veku 18 – 44 rokov.

KAMPANE SND

Ku všetkým premiéram jednotlivých súborov sa realizovali teasery aj trailery. K obľúbeným formátom pri propagácii patria aj reportážne rozhovory s tvorcami a protagonistami, ktoré vznikli k väčšine nových inscenácií.

Interný tím pripravoval aj imidžové spoty ku kampaniam SND zameraným na kúpu darčkových poukážok alebo podporu predaja vstupeniek a tiež video venované 15. výročiu novej budovy SND.

Príklad jednotlivých kampaní *Darčkové poukážky, 15 rokov novej budovy SND, Preventívna prehliadka môže zachrániť život* či *Veľká divadelná prespávačka*, boli spracované vo forme videospotov a audiospotov.

Zamestnanci UKO sa podieľajú na produkcii pri fotografovaní, ktoré súvisia s premiérami kampaňami, ako aj pri výrobe pohyblivých vizuálov k inscenáciám k 103. sezóne – pre potreby sociálnych sietí.

VYDAVATEĽSKÁ A EDIČNÁ ČINNOSŤ

Medzi činnosti Úseku komunikácie a obchodu patrí aj vydávanie tlačovín, či už programových, alebo premiérových. Programové tlačoviny sa v kontexte súčasnej situácie eliminovali na programový plagát a citylighty.

K titulom jednotlivých premiér sa tlačia letáky, plagáty A1, citylighty a bulletiny. Pre výlepové spoločnosti dodávame aj citylighty a bilbordy k jednotlivým kampaniam. Ku koncertným titulom opery alebo pre Operné štúdio sa tlačia zvlášť programové brožúry.

Vydanie a distribúcia pravidelnej publikácie *Ročenky SND 2021/2022* boli aj vzhľadom na pandemickú situáciu (zatvorenie divadla pre verejnosť koncom roka 2021) presunuté na začiatok tohto roka.

WEBOVÉ SÍDLO

Webové sídlo SND www.snd.sk zaznamenalo za rok 2022 celkovo 2 377 904 relácií a 9 697 160 zobrazení stránky. SND poskytlo návštevníkom svojej webovej stránky komplexné spektrum informácií o programe, premiérach, platných protipandemických obmedzeniach aj novinkách o dianí v SND. Na webovej stránke pribudla knižnica bulletinov k inscenáciám voľne na stiahnutie v PDF podobe.

PRÁCA S DATABÁZAMI

Súčasťou balíka online komunikácie je priamy marketing (e-mailing), t. j. práca s databázami. V rámci podpory predaja UKO SND spravuje databázu divákov s e-mailovými adresami, ktorá je členená do niekoľkých skupín – Činohra SND, Opera SND, Balet SND. Pravidelnými newslettermi a direct mailmi SND informuje divákov o predstaveniach, výnimočných hosťoch aj o plánoch na najbližšie obdobie. Cieľom je nepretržité rozširovanie databázy, preto na webe SND počas polroka 2022 pribudla pre návštevníkov možnosť prihlásiť sa na odber noviniek. Za rok 2022 SND a jeho súbory odoslali 24 newsletterov a 67 direct mailov.

SOCIÁLNE SIETE SND

Slovenské národné divadlo bolo v roku 2022 na sociálnych sieťach aktívne predovšetkým na svojich 4 profiloch na platformách Facebook a Instagram – profil Slovenské národné divadlo, profil Balet SND, profil Činohra SND, profil Opera SND, ako aj na sociálnej sieti TikTok, LinkedIn a Youtube.

Naplnilo sme na nich využívali všetky aktuálne nástroje, ktoré sociálne siete v tomto období ponúkali – tradičné posty s fotografiami, videami, posolstvami, 24-hodinové statické aj animované stories s linkami odkazujúcimi na web SND a kúpu vstupeniek. Prezdieľali sme zaujímavý obsah od našich sledovateľov, ktorí nás v príspevkoch označovali. Obľúbené boli príležitostné súťaže pre sledovateľov, najmä o vstupenky.

Aktívne sme pracovali s hashtagmi, pri platenej reklame a tzv. boostovaní príspevkov sme na maximum využívali demografické, geografické a záujmové zacielenie. Platené kampane prebiehali naprieč oboma platformami. Ich masový dosah (neraz atakujúci 200-tisíc videní) výrazne prispieval k vypredanosti sál v poslednom kvartáli roku.

Tradičný video content (trailery, spoty, rozhovory) sme doplnili aj najnovšími atraktívnymi formami – videami vo formáte 9 : 16, tzv. reels, ktorými sme divákovi približovali zaujímavosti najmä to zákulisia – z kostýmových skúšok, maskérne, z klaňačiek, príchodu hostí na významné podujatia, z Veľkej divadelnej prespávačky, Block party pred SND či z rozlúčky z pohrebu (Marína Kráľovičová).

K najvýznamnejším udalostiam sme pripravovali a publikovali tzv. eventy buď ako ich organizátori a hostelia, alebo ako „co-host“ spoluorganizátorov. Sociálne siete sa v spoločnosti stali primárnym komunikačným kanálom, a preto ich naši zákazníci čoraz častejšie využívajú aj na priamu komunikáciu so SND ohľadom vstupeniek, začiatkom roka na spresnenie platných pandemických opatrení, aktuálneho obsadenia predstavení alebo neraz len ako kanál na vyjadrenie vďaky a pochvaly za pekný zážitok či príležitostnú spätnú väzbu na výkon umelcov, divadelného personálu, gastroprevádzky a pod.

PREHĽAD JEDNOTLIVÝCH PROFILOV

PROFIL SLOVENSKÉ NÁRODNÉ DIVADLO mal na konci roka 2021 na Facebooku spolu 41 373 sledovateľov, na záver roka 44 113 sledovateľov, čo je **nárast o +2 740 sledovateľov**. Profil na Instagrame sledovalo na konci roka 2021 dovedna 2 943 sledovateľov, na záver roka 2022 to bolo 4 373 sledovateľov, čo je **nárast o +1 430 sledovateľov**.

PROFIL BALET SND mal na konci roka 2021 na Facebooku spolu 7 534, na záver roka 2022 to bolo 9 247 sledovateľov, čo je **nárast o +1 713 ľudí**. Profil na Instagrame sledovalo na konci roka 2021 dovedna 3 179 sledovateľov, na záver roka to bolo 4 772, čo je **o +1 593 ľudí viac**.

Profil Opera SND mal na konci roka 2021 na Facebooku spolu 4 562 sledovateľov, v závere roka 2022 to bolo 7 206 sledovateľov, čo je **nárast +2 644 sledovateľov**. Profil na Instagrame sledovalo na konci roka 2021 dovedna 1 654 sledovateľov, v závere roka 2022 to bolo 2 215 sledovateľov, čo je **nárast +561 sledovateľov**.

PROFIL ČINOHRA SND mal na konci roka 2021 na Facebooku spolu 16 572 sledovateľov, do konca roka 2022 sa ich počet zvýšil na 18 465, čo je **nárast +1 893 sledovateľov**. Profil na Instagrame sledovalo na konci roka 2021 dovedna 9 954 sledovateľov, do konca roka 2022 sa ich počet zvýšil na 11 833, čo je **nárast +1 879 sledovateľov**.

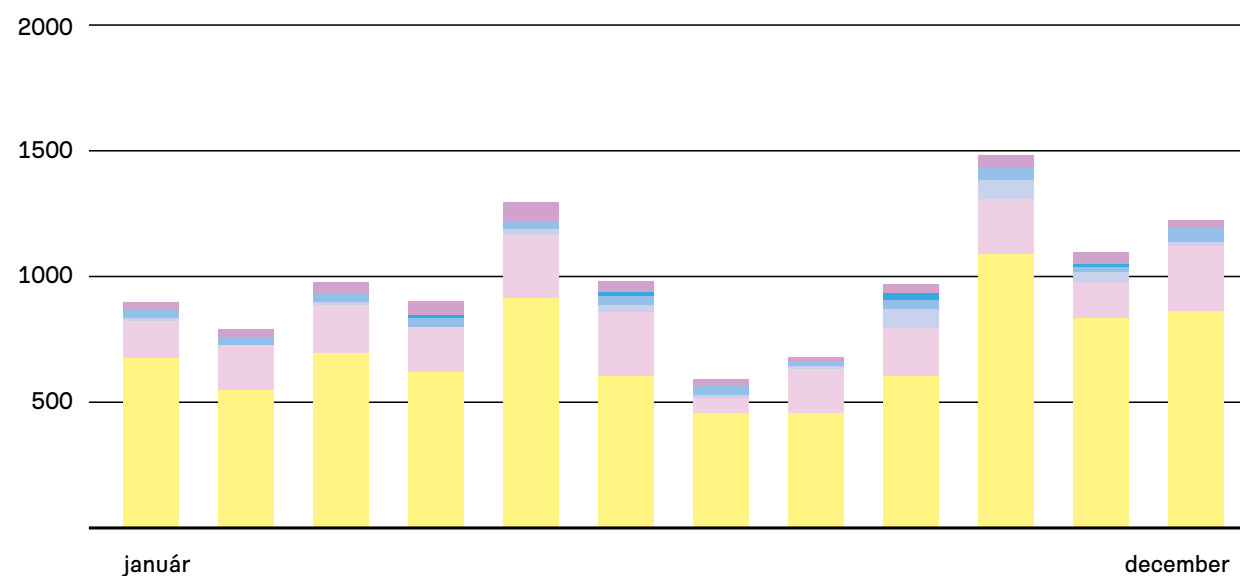
YOUTUBE KANÁL SND dosiahol v sledovanom období 439 000 videní, celkový čas pozerania dosiahla 24 900 hodín a kanálu **pribudlo +753 odberateľov**. K vysoko sledovaným videám patril teaser na baletné predstavenie *Rukopisy majstrov* z 19. 4. 2022, ktorý si pozrelo 7 050 divákov. Kanál sledovalo 56,3 % žien, 43,7 % mužov, najsilnejšia je veková skupina 25 – 34 rokov (28,6 %) a 35 – 44 rokov (28,1 %). Obsah YT tvorili **videá** ako **reportáže** a rozhovory z procesu prípravy premiérových inscenácií, **trailery** a **teasery** k inscenáciám, **live streamy**. Koncom roka sme krátko videá vo formáte 16 : 9, publikovali primárne na sociálnych sieťach Facebook a Instagram, aj ako **youtube #shorts**.

TIKTOK Na profile SND na sociálnej sieti TikTok v roku 2022 prevažovali ženy (68 %, muži 32 %), najsilnejšou používateľskou skupinou boli mladí vo veku 18 – 24 rokov (50 %). Väčšina používateľov – až 92 % pochádzala zo Slovenska. Najsledovanejším videom bol spot kampane *Bratislava je aj tvoje mesto. Stretneme sa v Slovenskom národnom divadle* s Tomášom Maštaľírom (sledovanosť 10 300), spot s Gabrielou Dzuríkovou v tej istej kampani (sledovanosť 8 729) a „*Vážení diviaci*“ so sledovanosťou 3 094.

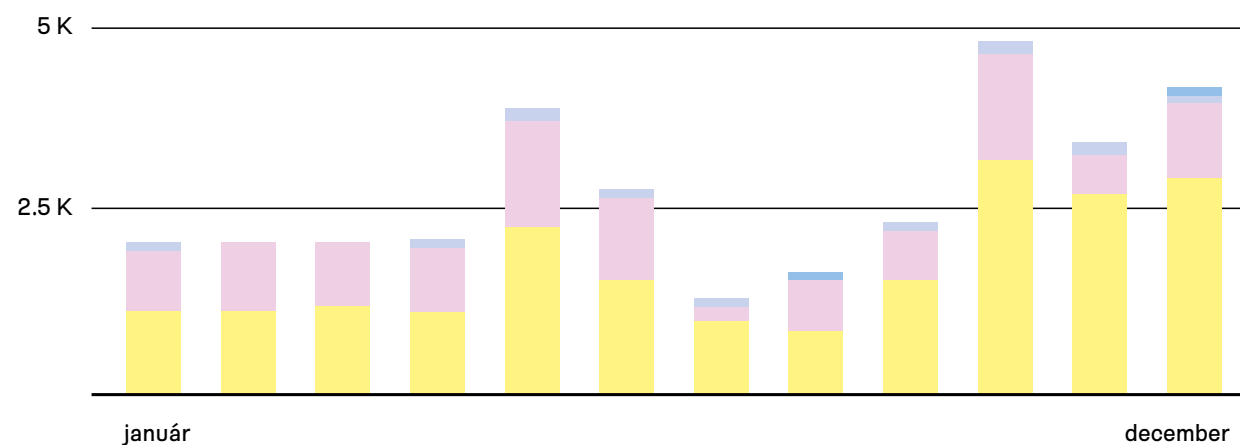
KOMUNIKÁCIA SND 2022

Podľa údajov z monitoringu médií, ktorý pre SND zabezpečuje Monitora, vyšlo od januára do 31. 12. 2022 o SND spolu **11 770 mediálnych výstupov**.

POČET ČLÁNKOV ZA OBDOBIE OD 1. 1. 2022 DO 31. 12. 2022

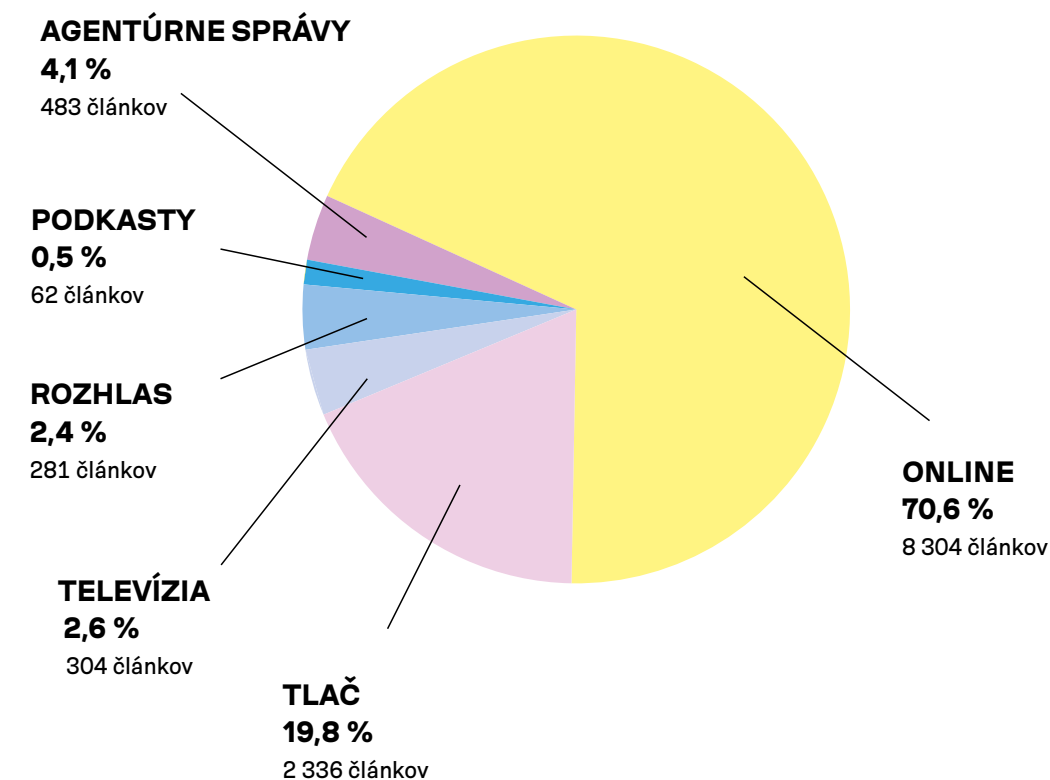
MEDIÁLNY DOPAD (GPR) ZA OBDOBIE OD 1. 1. 2022 DO 31. 12. 2022

online tlač televízia rozhlas podcasty agentúrne správy

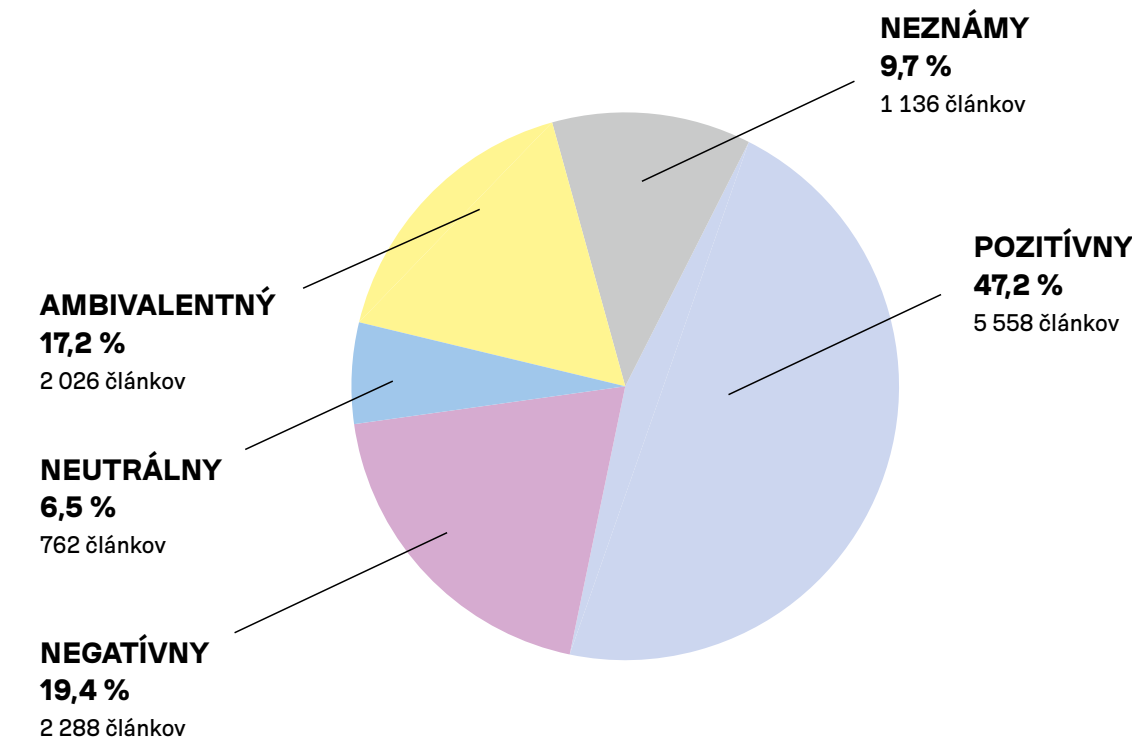
ROZDELENIE MEDIÁLNYCH VÝSTUPOV PODĽA DRUHU MÉDIA

MEDIATYP ZA OBDOBIE OD 1. 1. 2022 DO 31. 12. 2022

ROZDELENIE MEDIÁLNYCH VÝSTUPOV PODĽA VYZNENIA

SENTIMENT
ZA OBDOBIE OD 1. 1. 2022 DO 31. 12. 2022

Z CELKOVÉHO POČTU 11 770 MEDIÁLNYCH VÝSTUPOV BOLI SÚBORY SND ZASTÚPENÉ TAKTO

• Činohra SND	2 682 výstupov
• Opera SND	3 734
• Balet SND	1 522
• bez špecifikovaného súboru	3 832

TLAČOVÉ SPRÁVY A BESEDY

Komunikačné oddelenie informovalo novinárov o činnosti a projektoch SND aj formou tlačových správ. Za rok 2022 odoslalo približne 80 tlačových správ, z ktorých každá odišla na viac ako 160 novinárskych adries. Ku každej premiére a vybraným kampaniam sa uskutočnili tlačové besedy. Prostredníctvom tlačových správ SND informovalo napríklad o premiérach a derniérach inscenácií

- o imidžových kampaniach (Valentínska kampaň, Deň žien v divadle, Deň učiteľov, Vezmite svoju hlavu do divadla, Deň matiek...),
- o životných jubileách obľúbených herečiek (osemdesiatka Božidary Turzonovovej a Emílie Vášáryovej),
- o výnimočných predstaveniach so špeciálnym obsadením (*Don Giovanni*, *Veľká noc v SND*, *Don Carlo* s Jurajom Valčuhom, *Rusalka*, *La traviata*...),
- o špeciálnych projektoch (*Čarovné noci v opere*, *Koncert Štefana Margitu*, hostujúce divadlá v SND, *Príbeh hudby* v Opere SND, *Letné gala*, 15 rokov novej budovy SND, komorné koncerty v Opere SND...),
- o publikáciách (Ročenka SND),
- o charitatívnych projektoch (Divadlo pre všetky deti, stream pre Ukrajinu...),
- o neumeleckých témach (osud diela *Impluvium* v SND, električka pred SND, zatvorenie historickej budovy SND, obmedzenia v okolí SND počas leta, SND sa stalo členom Francúzsko-slovenskej obchodnej komory, zasadnutia ASDO v SND, o procese rekonštrukcie historickej budovy SND...).

Na každú pripravovanú premiéru, resp. udalosť reagovali tlačové agentúry TASR a SITA, printové médiá, televízie a rozhlas reportážami, rozhovormi či recenziami. Tlačové agentúry reflektovali pravidelne dianie a aktivity v SND.

RTVS Jednotka – v hlavnej spravodajskej relácii prinášala reportáže z každej premiéry a dôležitej udalosti, ktoré v analytickej forme boli zaradené aj do publicistickej relácie *Kultura.sk*. Na obrazovke Jednotky sa ku všetkým relevantným udalostiam v SND, ako aj z oblasti kultúry všeobecne, vyjadrovali predstavitelia SND. V *Ranných správach* a v *Dámskom klube* boli hosťami tvorcovia SND.

Bonusom bol opäť príspevok zo SND v relácii *Kinorama* – tentoraz o využití videoprojekcií v inscenácii *Salemské bosorky*. Reportáže na širšej ploche sa uplatnili aj v rámci spravodajského kanála 24, na ktorý sa od marca premenil tretí televízny okruh RTVS. *TA3* – popri reportážach, ktoré sa dostali do vysielania v priebehu dňa, sme zaznamenali aj priamy vstup pred 19.00 hod. z javiska Sály opery a baletu pri hostovaní sopranistky Olgy Bezsmertnej v hlavnej úlohe opery *Rusalka*.

O premiérach všetkých umeleckých súborov informoval magazín *Umenie* na TA3, v ktorom boli v rubrike *Na kávičke* častými hosťami umelci SND, napríklad Zuzana Fialová, Darina Abrahámová, Richard Autner a ďalší, ako aj jubilantky Emília Vášáryová, Božidara Turzonovová, Eva Mária Chalupová. Umelci SND informovali vo vysielaní *Raňajok* prakticky o každej premiére.

TV JOJ – pokračovala dobrá spolupráca v rannom vysielaní, magazíne *TopStar* a zintenzívnila sa spolupráca s TV Noviny Plus na tomto okruhu.

TV Markíza – k pravidelným hosťom na premiérach patrila TV štáb relácie *Smotánka*, v uplynulom období sme zaznamenali aj vstupy do hlavnej spravodajskej relácie, ako hostia boli umelci v rannom vysielaní *Telerána* a niekoľko profilov a reportáží k premiéram bolo zaradených do magazínu *Reflex*.

S veľkým záujmom u novinárov sa stretla prezentácia prípravy premiér aj novou formou (okrem tlačovej besedy), povedzme poukázaním na jeden z aspektov, napríklad skúška kostýmov – či už na skúšobnom javisku v prípade premiéry opery *Čert a Káča*, alebo baletného eventu *Fashion Balet '22* vo veľkej baletnej sále za prítomnosti štyroch dizajnérov, ktorí navrhovali kostýmy k tejto premiére. Tento typ prezentácie sa odzrkadlil v mnohých médiách (veľmi pozitívne aj v bulvárnych) a aj v takom type relácií ako *Showbiz* na TA3, *Smotánka* na Markíze a v mnohých ďalších či už televíznych, rozhlasových, resp. printových médiách (aj lifestyleových magazínoch).

RTVS – ROZHLASOVÉ VYSIELANIE

Pravidelne o SND informuje Rádiožurnál alebo popoludňajší prúd na okruhu Slovensko a na Rádiu Devín publicistické relácie *Ranné a Popoludňajšie ladenie*, *Ars Musica*, *Zrkadlenie* a pod. Hostiami sú tvorcovia k všetkým premiéram – režiséri, dramaturgovia, choreografi, niektorí protagonisti alebo riaditelia umeleckých súborov.

Z printových magazínov spomeňme dlhoročnú spoluprácu s týždenníkmi *Slovenka*, *Život*, *EURotelevízia*, *Plus 7 dní* a ďalšími. Dianie v SND intenzívnejšie sledoval *TREND*. Zvýšený záujem bol aj zo strany lifestyleových magazínov (pravidelné rozhovory v *MIAU*), a to v súvislosti s premiérou *Fashion Balet '22*.

O SND sme komunikovali aj s českými médiami – *Český rozhlas*, *Rádio Vltava*, *magazíny Listy a Slovenské dotyky*, ktoré sú vydávané prioritne pre slovenskú komunitu žijúcu v Česku a Slovenský inštitút v Prahe.

Predovšetkým avíza premiér a tiež ich recenzie a informácie o ďalších podujatiach prinášali webové portály operaslovakia.sk, mojakultura.sk a operaplus.cz.

PR AKTIVITY

V rámci aktívnych mediálnych spoluprác došlo počas roka 2021 k stabilizovaniu štruktúry partnerov, čo sa prejavilo v spolupráci v roku 2022. Aktívne portfólio v rámci najväčších mediálnych domov, tlačových agentúr či webových portálov je významným predpokladom pre rozšírenie aktivít SND medzi spoločnosť do všetkých kútov Slovenska. Aktívna práca s mediálnymi partnermi má za následok vo zvýšenej miere všeobecný záujem o dianie v SND vo všetkých formách komunikácie, ako sú rozhlas a televízia, tlač, webové portály či tlačové agentúry, ktoré informujú o činnostiach SND. Komunikačné oddelenie SND počas roka 2022 pripravilo a zverejnilo viac ako 80 PR článkov v médiách ako aktualita.sk, diva.sk, najmama.sk, magazín MIAU, Pravda, Slovenka, zenskyweb.sk, Nový čas pre ženy, Trend, Emma, denník Nový čas, markiza.sk, magazín Zdravie, preventivne.sk, in.BA, operaslovakia.sk. V rámci PR článkov SND informovalo o imidžových kampaniach, repertoárových predstaveniach, pripravovaných premiérach, špeciálnych projektoch a koncertoch, detských predstaveniach aj o charitatívnom projekte *Divadlo pre všetky deti*.

VEĽKÁ DIVADELNÁ PRESPÁVAČKA

Medzi najžiadanejšie PR aktivity zamerané na detského a mladého diváka patrila *Veľká divadelná prespávačka*, ktorú Úsek komunikácie zrealizoval prvýkrát 3. júna 2022 pri príležitosti premiéry rozprávky *Nebojsa* v Činohre SND. Pre veľký úspech sa v SND konala aj druhá prespávačka – v sobotu 2. júla. Obe akcie boli vypredané do hodiny od spustenia do predaja. Noc strávená v divadle spojená s návštevou predstavenia, divadelnými workshopmi, prechádzkou zákulisím divadla a rôznymi hrami bola určená pre deti od 8 rokov. Spolu sa oboch akcií zúčastnilo 110 detí. SND dostalo k *Veľkej divadelnej prespávačke* mimoriadne pozitívnu spätnú väzbu nielen od zúčastnených detí, ale najmä od ich rodičov a dokonca aj pedagógov. Mnohí vyslovili želanie, aby sa podobné akcie konali v divadle na pravidelnej báze. SND aj týmto spôsobom ukazuje, že divadlo je živý verejný priestor otvorený pre svojich divákov nielen počas predstavení. Ďalšia – mikulášska prespávačka, ktorá sa mala konať v sobotu 3. 12. , sa nekonala. Dôvodom bol odchod riaditeľky komunikácie Barbory Šajgalíkovej zo SND pre odvolanie generálneho riaditeľa Mateja Drličku, ktorá projekt zastrešovala.

KAMPANE OOH

Zvýšenie viditeľnosti značky SND vo verejnom priestore je jedným z dôležitých cieľov vedenia SND. Účinným nástrojom sú exteriérové reklamné plochy – aj preto prišlo v roku 2022 k navýšeniu rozpočtu alokovaného na kampane OOH. Jednotlivé kampane k realizovaným premiéram prostredníctvom bilbordov a citylightov spôsobili zviditeľnenie aktivít SND v regióne západ Slovenska. Do konca decembra 2022 SND zrealizovalo 19 bilbordových kampaní (13 premiér a 6 imidžových kapaní – Valentín, Vezmite svoju hlavu do divadla, Letné gala, predaj abonentiek a vianočná kampaň). Okrem toho SND v tomto období zrealizovalo 15 kampaní na citylightových plochách. CSR projekty

DIVADLO PRE VŠETKY DETI

Cieľom charitatívneho projektu *Divadlo pre všetky deti* je dlhodobá podpora detí z centier pre deti a rodiny, náhradných rodín a sociálne slabších rodín, aby mohli spoločne zakúsiť výnimočné chvíle, ktoré prináša divadlo. SND ho iniciuje v spolupráci s OZ Úsmev ako dar. Ľubovoľnou sumou na vstupenku pre deti z centier pre deti a rodiny, náhradných a sociálne slabších rodín môže prispieť každý prostredníctvom online zbierky, ktorú zastrešuje Úsmev ako dar na <https://usmev.darujme.sk/divadlo-pre-vsetky-deti/>. Ku každej vstupenke, ktorú sa z vyzbieraných peňazí podarí zakúpiť, Slovenské národné divadlo pridá jednu navyše. SND projekt rozvíja ako dlhodobú podporu. V roku 2022 sa v rámci projektu Divadlo pre všetky deti konalo osem predstavení, ktoré videlo viac ako 1 000 detí. Medzi nimi boli deti z detských domovov, náhradných a profesionálnych rodín, ukrajinské deti, rodičia s deťmi trpiacimi autizmom, nepočujúce a nevidiace deti.

INKLUZÍVNE PREDSTAVENIA V SND

Slovenské národné divadlo v roku 2022 začalo s aktívnejšou debarierizáciou predstavení, ktorá vychádza z konzultácií s jednotlivými komunitami ZŤP. Ide najmä o umelecké tlmočenie do posunkového jazyka, titulkovanie, dramaturgické úvody pre divákov so špeciálnymi potrebami a pod. Okrem titulkovaných predstavení a dramaturgických úvodov tlmočených do posunkového jazyka pre divákov so sluchovým postihnutím pripravuje Balet SND v spolupráci s komunitou nevidiacich aj špeciálnu aplikáciu pre ľudí s poruchami zraku k predstaveniu *Luskáčik pre nevidiacich*. Činohra SND pripravila s OZ Divadlo Zrakáč už druhé repertoárové predstavenie, ktoré tvoria slabozrakí a nevidiaci divadelníci z rovnomenného divadla.

POMOC UKRAJINE

Činohra SND odvysielala v pondelok 8. marca 2022 živý stream predstavenia *Láskavé bohyne*. Diváci mohli namiesto online vstupenky prispieť dobrovoľnou sumou na účet Činfondu. Spolu sa tak podarilo vyzbierať 3 000,00 €, ktoré Činohra SND venovala na pomoc utečencom a obetiam vojny na Ukrajine prostredníctvom organizácií Človek v ohrození a Ukrajinský Červený kríž. SND od marca 2022 až do októbra 2022 poskytovalo pre odídencov z Ukrajiny ubytovanie v chate SND v Liptovskom Jáne. Počet ubytovaných bolo 154 odídencov, ktorým bola zároveň poskytnutá strava v celkovej sume 32 000,00 EUR.

OBCHODNÉ ČINNOST

PREDAJ

Začiatok roka 2022 bol poznačený protipandemickými obmedzeniami. V úvode januára bolo SND bolo ešte stále zatvorené, prvé predstavenie sa odohralo až 13. januára pri obmedzenej kapacite divákov. V súlade s protipandemickými opatreniami postupne prešlo divadlo na bežnú prevádzku pri plnej kapacite sál.

V roku 2022 bolo odohratých **525 predstavení s divákmi**, ktoré videlo **185 990 návštevníkov**. Celková suma z predaja predstavuje **3 122 055,00 EUR**. Percentuálna obsadenosť sál dosiahla **80 %**.

KAPACITA SÁL POČAS OBMEDZENIA COVID (PODĽA PLATNÝCH VYHLÁŠOK ÚVZ)

Január – február

Veľká sála – 50 %
Štúdio – 100 miest
Modrý salón – plná kapacita

Od 26. 2. 2022

Veľká sála – 500 miest
Štúdio a Modrý salón – plná kapacita

Od 14. 3. 2022 prestali platiť kapacitné protipandemické obmedzenia a predávala sa plná kapacita sál.

ABONENTKY

Predaj abonentných sérií pre divadelnú sezónu 2022/2023 bol spustený 15. 9. 2022 a trval do 15. 9. 2022. Zaujímavosť si mohli vybrať z dvoch sérií NOVINKY ČINOHRY a PREMIÉRY OPERY A BALETU.

NOVINKY ČINOHRY	244 ks	44 896,00 EUR
VIP kategória	46 ks	9 982,00 EUR
1. kategória	196 ks	34 604,00 EUR
2. kategória	2 ks	310,00 EUR

PREMIÉRY OPERY A BALETU	86 ks	16 789,00 EUR
1. kategória	76 ks	15 336,00 EUR
2. kategória	10 ks	1 453,00

DARČEKOVÉ POUKÁŽKY

Cenina v hodnote 20, 35 a 50 EUR zameniteľná za vstupenky na predstavenia SND. Za rok 2022 bolo celkovo predaných **8 534 kusov** darčkových poukážok.

Z toho
v pokladnici **3 057 ks**
online **5 477 ks**

Hodnota predaja darčkových poukážok			
20 €	3 776 ks	suma	75 520,00 EUR
35 €	2 182 ks	suma	76 370,00 EUR
50 €	2 576 ks	suma	128 800,00 EUR

DARČEKOVÉ PREDMETY

Slovenské národné divadlo ponúkalo v roku 2022 **sortiment 17 darčkových predmetov**:

baliaci papier *Luskáčik*, ceruzka *Luskáčik*, ceruzka metalická činohra/opera/balet, ceruzka *Nebojsa*, hracia krabička *Luskáčik*, hracia krabička *Nebojsa*, hrnček *Luskáčik*, kniha *Opera Nehryzie*, magnetky k premiéram, pexeso *Nebojsa*, plátenná taška *Luskáčik*, rúško SND, strieborná minca 100 SND, tričko „*Máme radi divadlo*“, mikina „*Balet SND*“, magnetky s detským motívom SND, divadelný ďalekohľad.

Spolu sa predalo 712 ks darčkových predmetov, pričom tržba z predaja predstavovala sumu 8 655,50 EUR.

Novinkou roka 2022 boli **divadelné kytice čerstvých kvetov**, ktoré SND predávalo v pokladnici SND vo vybrané sviatky: na Valentína, MDŽ, na Deň učiteľov a Deň matiek.

Cieľom bolo zatraktívniť zákaznícky servis pre divadelných fanúšikov a uláhčiť im nákup darčkov pre svojich blízkych. Spolu so vstupenkou alebo s darčkovou poukážkou do SND mohli na jednom mieste zakúpiť aj kyticu. Tržba z kytíc predstavovala 790,00 EUR.

SND NA TRHOCH

S cieľom posilniť predaj a tiež túžbou priblížiť sa divákovi úsek komunikácie v spolupráci s oddelením obchodu zorganizoval od začiatku 103. divadelnej sezóny predajný stánok SND na lokálnom trhu *Trh-Piac-Markt* v bratislavskej Starej Tržnici.

Stánok nechýbal ani na septembrovom *Dobrom trhu* na Panenskej ulici, ktorý patrí k najobľúbenejším podujatiam tohto typu v hlavnom meste a každoročne ho navštívia tisíce ľudí. Primárnym cieľom stánku SND bolo zviditeľnenie značky, komunikácia s pravidelným divákom, ako aj oslovenie nového publika, informovanie o predstaveniach, programe, aktivitách a akciách SND a dôležitou súčasťou bol predaj vstupeniek, darčkových poukážok, abonentiek a divadelných darčkových predmetov. Pri účasti SND na ôsmych trhoch bola celková tržba z predaja **7 654,50 EUR**.

Jeho prevádzka sa zastavila na konci októbra 2022 po odvolaní Mateja Drličku a odchode jeho tímu.

NOVÝ PREDAJNO-REZERVAČNÝ ONLINE SYSTÉM

Dôležitým míľnikom bolo zrealizovanie a ukončenie polročného procesu výberového konania na nový online predajný systém SND, v ktorom uspela spoločnosť Perfect System s predajným a rezervačným systémom Colosseum.

- spustené 1. 8. 2022
- vyššia funkcionálna a efektívna pri nákupe vstupeniek online
- zákazník neopúšťa webové rozhranie stránky snd.sk, ako to bolo pri kúpe cez portál návštevník.sk
- možnosť uplatnenia zliav online (študentské, učiteľské, seniorské, ZŤP, detská vstupenka)
- možnosť aplikovania zľavových kódov

Spustili sa tiež prípravné procesy na online kúpu PDF bulletinu, online predaj merchu alebo online kúpu balíkov vstupeniek s gastroslužbami.

GASTRO SLUŽBY

Oddelenie gastro služieb je najmladším oddelením v SND. Má za sebou prvý rok práce.

Bar Dvorana, Zelená pyramída, vysunutý vonkajší stánok Baru Dvorana.

Zrealizovaný projekt prevádzkovania gastru v SND vo vlastnej réžii je bar Dvorana. Prevádzka poskytuje služby návštevníkom divadla už pred predstavením. Okrem vyšších finančných vstupov pri vlastnom prevádzkovaní dokáže divadlo zabezpečiť vyššiu kvalitu služieb a ponuky. V čase plnej prevádzky bez obmedzení bolo možné hľadať cesty zlepšenia služieb aj vytvorením ďalších menších prevádzok – mobilné bary poskytujúce služby v čase, keď hrajú veľké sály predstavenie, a tiež vonkajší mobilný bar využívaný na sezónne účely. Plánovaný zimný predaj prostredníctvom mobilného baru sa nerealizoval, lebo bol vyčerpaný rozpočet na nákup tovaru. Skončil sa v novembri.

Po odchode prevádzkovateľa z internej prevádzky *Zelená pyramída* divadlo interne vykrýva potreby činohry a zabezpečuje servis pre zamestnancov zo zákulisia a divadelných hercov. Spustenie interných gastroslužieb znížilo náklady na interné eventy a divadlo vie ovplyvniť ponuku z množstevnej aj kvalitatívnej stránky.

OBRAT GASTRE V ROKU 2022

UVEDENÉ TRŽBY SÚ VRÁTANE DPH. OBRAT JE BEZ DPH.

ROK	TRŽBA	DPH	OBRAT
Dvorana	324 492,00 EUR	52 027,45 EUR	272 464,55 EUR
Zelená pyramída	25 334,40 EUR	6 215,45 EUR	18 659,84 EUR
Catering	168 004,88 EUR	28 000,73 EUR	140 004,15 EUR
SPOLU	517 831,28 EUR	86 243,63 EUR	431 128,54 EUR

FINANČNÁ A NEFINANČNÁ PODPORA GASTRO PARTNEROV

vrátane produktových partnerov **75 700,00 EUR bez DPH**

Gastro partneri pre SND zabezpečili pitný režim a pomohli aj finančne. Rovnako pomáhajú s rôznymi projektmi ako *Divadlo pre všetky deti* atď.

NÁJMY

Výnosy z realizovaných nájmov priestorov SND vrátane služieb realizovaných v súvislosti s nájмами v roku 2022 **381 174,48 EUR s DPH**

Predané organizované predstavenia v roku 2022 v hodnote **57 500 EUR bez DPH**

Nájmy sa realizovali v oboch budovách SND, pričom v historickej budove len do mája 2022.

VÝSTAVY

Best Fashion Graduate 2011 – 2021: The Future Is Who We Are

Výstava vznikla v spolupráci so Slovak Fashion Council.

Trvanie od 28. apríla 2022 do 12. mája 2022

Výstavná sieň, nová budova SND

Ocenenie mladých talentov Best Fashion Graduate, ktoré módnym tvorcom pravidelne udeľuje Slovak Fashion Council, oslavuje 10 rokov. Pri tejto príležitosti pripravil výstavu najnovších kolekcií ocenených dizajnérov.

Bardi slovenskej opernej réžie

Výstava vznikla v spolupráci s Divadelným ústavom

Trvanie od 17. mája do 13. júna 2022

Inscenačno-dramaturgickú tvár opery Slovenského národného divadla takmer štyri desaťročia určujúcim spôsobom kreovala trojica režisérov Miroslav Fischer, Július Gyermeik a Branislav Kriška. Podpísali sa pod dominantnú časť inscenácií uvedených od konca päťdesiatych do začiatku deväťdesiatych rokov. Rukopisy generačných spolupútnikov narodených v rokoch 1931 a 1932 vychádzali z realistickej operno-divadelnej poetiky, pričom ju každý z nich varioval sebe príznačným spôsobom. Výstava prostredníctvom profilových inscenácií charakterizuje nielen tvorbu každého z nich, ale zároveň ponúka panoramatický pohľad na slovenskú opernú réžiu tohto obdobia. (zdroj: Michaela Mojžišová)

LA GRUBEROVÁ

Trvanie od 6. septembra do 9. októbra 2022

Primadonna assoluta, kráľovná belkanta, La Gruberová, diva divissima... Edita Gruberová bola fenoménom svetovej opernej scény a jednou z najvýznamnejších sopranistiek

20. a 21. storočia. Edita Gruberová tragicky zomrela 18. októbra 2021. Slovenské národné divadlo, na ktorého javisku v roku 1968 začínala svoju spevácku kariéru, sa rozhodlo usporiadať výnimočný slávnostný koncert na jej počesť. Súčasťou tejto výnimočnej hudobnej udalosti bola výstava LA GRUBEROVÁ, ktorá priniesla výber z bohatej profesionálnej i osobnej fotodokumentácie, známe i raritné zábery z operných predstavení a koncertov, ktoré sú cenným svedectvom o výnimočnosti opernej kariéry Edity Gruberovej. (text Jozef Červenka)

Jolana Fogašová 30 rokov na doskách SND

Trvanie od 21. októbra do 21. novembra 2022

Výstava usporiadaná k jubileu dlhoročnej sólistky Opery Slovenského národného divadla Jolany Fogašovej. Jolana Fogašová vystúpila v 335 predstaveniach a na viac ako 40 koncertoch a spolupracovala s významnými slovenskými umeleckými osobnosťami. Výstava slávnostne pripomína okamihy z jej výnimočnej kariéry.

Pas de deux – Ikonické páry baletu 20. storočia v Slovenskom národnom divadle

Trvanie od 22. novembra 2022 do 9. januára 2023

Výstavu pripravili Slovenské národné divadlo a Divadelný ústav v Bratislave.

Zachytáva legendárne dvojice sólistov v najznámejších pas de deux od vzniku baletu v roku 1920 do konca 20. storočia, ako sú Ella Fuchsová-Lehotská, Augusta Herényiová-Starostová, Trúda Tašká-Boudová, Stanislav Remar, Jozef Zajko, Vladimír Marek a ďalší. V každej generácii storočnej histórie Baletu SND bolo niekoľko výnimočných sólistov, ktorí mali svoj vlastný charakter, pôvab a štýl, ale vďaka tanečným partnerstvám sa ich tancovanie umocňovalo a stalo sa doslova nesmrteľným. Pas de deux z baletov svetového klasického repertoáru z repertoáru Baletu SND prinášajú zároveň odkaz vynikajúcich fotografov SND, akými boli Jozef Vavro, Gejza Podhorský, Katarína Marenčinová, Jana Nemčoková a ďalších, ktorí počas desaťročí zachytili svojím fotoobjektívom vzácnu esenciu príbehov z najznámejších baletov klasického a neoklasického repertoáru Baletu SND.

A B O

Užívajte si krásne chvíle v Činohre, Opere a Balete SND bez starostí. Abonentky zakúpíte v pokladnici SND do 15. 9. 2022.

DRŽÍME
VÁM
MIESTO

N E N

T K A

MATERSTVO

JE

ŽIVOTNÁ

VENUJTE SVOJEJ MAME
TO NAJVZÁCNEJŠIE, ČO MÁTE.
*DARUJTE JEJ SVOJ ČAS
A SPOLOČNÉ ZÁŽITKY, KTORÉ
PREŽIJETE NA VÝNIMOČNÝCH
PREDSTAVENIACH SND.*

ROLA

DARČEKOVÉ POUKÁŽKY 20, 35 A 50 €
NA SND.SK A V POKLADNICIACH SND

VEZMITE SVOJU HLAVU DO DIVADLA

*ABY VAŠE SRDCE
MOHLO ĎALEJ
POMÁHAŤ*

*KEĎ
POZERÁM
SPRÁVY,
CELÉ NOCI
NESPÍM*

VEZMITE SVOJU HLAVU DO DIVADLA

*A ODPÚTAJTE JU
OD ŤARCHY
TÝCHTO DNÍ*

*DVA ROKY
SOM NIKDE
NEBOLA*

ZOBERTE
SVOJU LÁSKU
DO DIVADLA

DARUJTE SVOJEJ
LÁSKE VALENTÍNSKY
DARČEKOVÝ POUKAZ SND
A NAVŠTÍVTE DIVADLO
KEDYKOLVEK
POČAS SEZÓNY.

VALENTÍNSKE DARČEKOVÉ POUKAZY
V HODNOTE 20, 35 A 50 €
KÚPITE V POKLADNICIACH SND
A ONLINE NA WWW.SND.SK

DARUJTE SVOJIM
BLÍZKYM TO
NAJCENNEJŠIE

SPOLOČNÉ ZÁŽITKY
PO CELÝ ROK

SLOVENSKÉ
NÁRODNÉ
DIVADLO
103. SEZÓNA

DARČEKOVÉ POUKAZY
V HODNOTE **20, 35, 50 €**
ZAKÚPITE V POKLADNICI SND
A ONLINE NA WWW.SND.SK

Máme
radi
divadlo.

V DIVADLE SOM
KAŽDÝ VEČER
INOU *POSTAVOU*,
ALE *TELO* MÁM
LEN JEDNO

EVA HORNYÁKOVÁ,
SÓLISTKA OPERY SND

PREVENTÍVNA PREHLIADKA ZACHRAŇUJE ŽIVOT
WWW.ONKOKONTROLA.SK

V DIVADLE SOM
KAŽDÝ VEČER
INOU *POSTAVOU*,
ALE *TELO* MÁM
LEN JEDNO

TOMÁŠ MAŠTALÍR,
ČLEN ČINOHRY SND

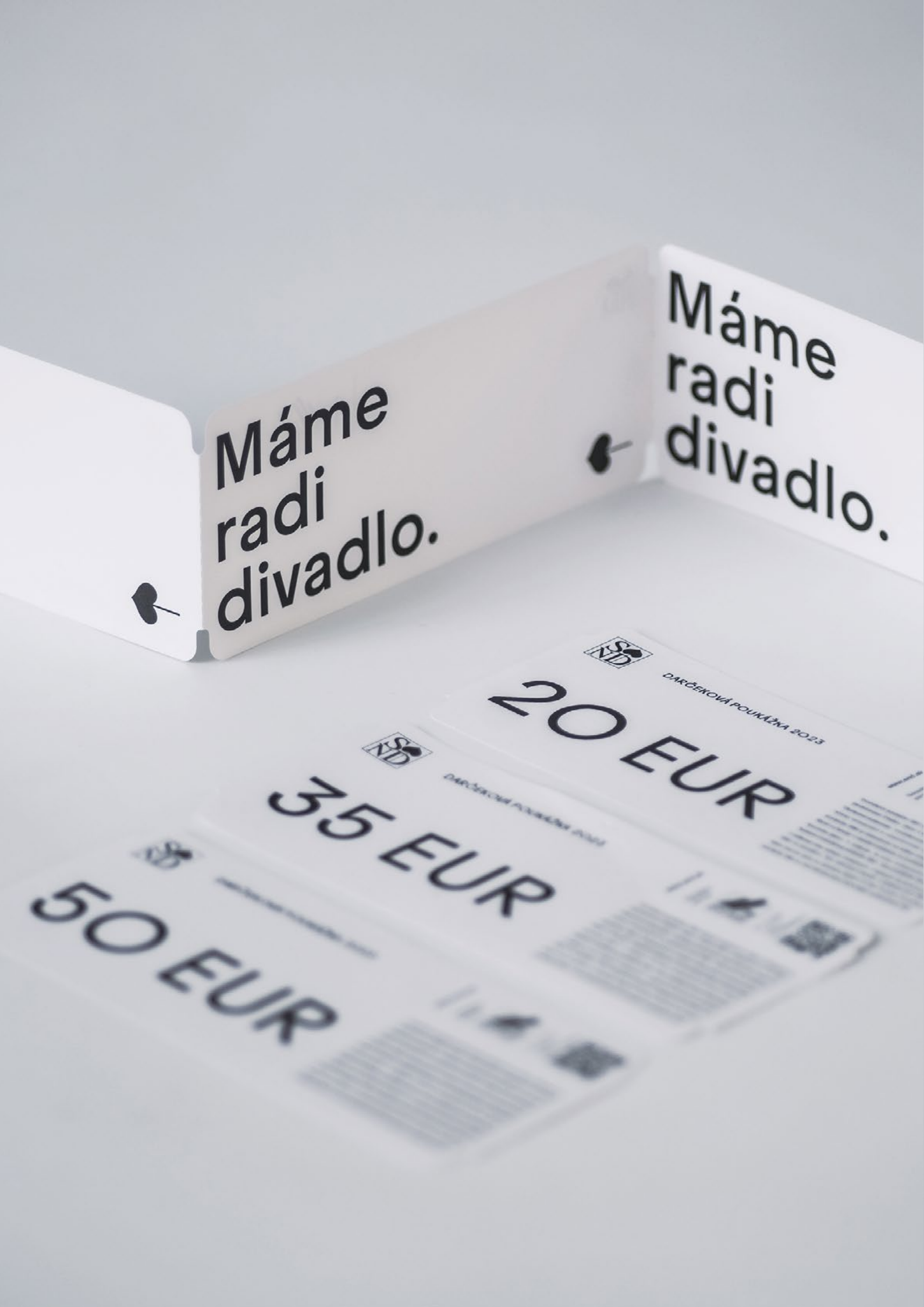

PREVENTÍVNA PREHLIADKA ZACHRAŇUJE ŽIVOT
WWW.ONKOKONTROLA.SK

POP-UP STÁNKY V STAREJ TRŽNICI
Foto Jozef Barinka

VEĽKÁ DIVADELNÁ PRESPÁVAČKA
Foto Jozef Barinka

U

T

D

P

D

U

UMELECKO-DEKORAČNÉ DIELNE

Umelecko-dekoračné dielne SND vyrábajú vždy unikátne a originálne kostýmy a dekorácie na mieru.

V sezóne 2021/2022 sa kostýmové a scénické skúšky dočkali svojich 14 úspešných premiér, z ktorých 2 boli realizované pre operu a 2 pre operné štúdio, 3 pre balet a 7 premiér pre činohru.

Okrem toho zamestnanci UDD SND museli zvládnuť úpravu dekorácií zo štyroch inscenácií, ktoré boli prenesené z historickej budovy SND a upravené pre väčšie javisko novej budovy SND.

V dielňach sa v priebehu roka spotrebujú kilometre železa, spracujú kubíky dreva

a polystyrénu, ktoré sa premenia na kulisy, ručne sa maľujú veľkorozmerné opony a ušije sa obrovské množstvo kostýmov.

Súčasťou kostýmov sú aj parochne a obuv, ktoré tiež dokážu dielne vyrobiť vo vlastnej réžii.

Okrem umeleckej časti majú dielne aj svoje konštrukčné oddelenie. Všetko, čo sa bude realizovať v rámci scénickej výroby, sa musí naprojektovať. Bezpečnosť umelcov na javisku je prvoradá.

Za rok 2022 sa nám podarilo v dielňach nakúpiť počítačom riadené technologické vybavenia a zefektívniť výrobu.

TECHNICKO-PREVÁDZKOVÝ ÚSEK

SND má k 31. 12. 2022 vo svojej správe tieto objekty: novú budovu SND, historickú budovu SND, Umelecko-dekoračné dielne SND, chata v Liptovskom Jáne. Technicko-prevádzkový úsek zabezpečuje ich plynulú prevádzku, opravy, údržbu, odborné prehliadky a skúšky technológií a technických zariadení budov, ako aj javiskovej techniky, rovnako ako aj stavebno-technickú starostlivosť o tieto objekty. Tieto činnosti zabezpečuje vo vlastnej réžii, ako aj prostredníctvom externých dodávateľských subjektov. Technicko-prevádzkový úsek okrem týchto činností zabezpečuje aj dodávky energií, zásobuje SND materiálovým vybavením a vykonáva aj iné prevádzkové činnosti ako stráženie objektov, upratovanie všetkých priestorov objektov SND. Cieľom činností Technicko-prevádzkového úseku SND je zabezpečiť plynulú a bezpečnú prevádzku.

V roku 2021 vedenie SND rozhodlo o ukončení umeleckej činnosti v historickej budove SND a aj v roku 2022 historická budova SND naďalej zostala v správe SND a Technicko-prevádzkový úsek zabezpečoval jej nevyhnutnú údržbu a zákonom stanovené povinnosti (odborné prehliadky a skúšky, nutná údržba, temperovanie, vetranie, stráženie a pod.). Technicko-prevádzkový úsek aj v roku 2022 pokračoval v realizácii investičného zámeru „Rekonštrukcia historickej budovy SND“, zabezpečil kladné stanovisko Krajského pamiatkového úradu, bol vypracovaný projekt uskutočniteľnosti investičného zámeru a podstúpený na posúdenie Ústavu hodnoty za peniaze s kladným výsledkom.

V priebehu roka 2022 sa začala realizácia investičného zámeru „Rekonštrukcia Umelecko-dekoračných dielní“. Technicko-prevádzkový úsek začal proces obstarania štúdie realizovateľnosti potrebný na čerpanie prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti SR.

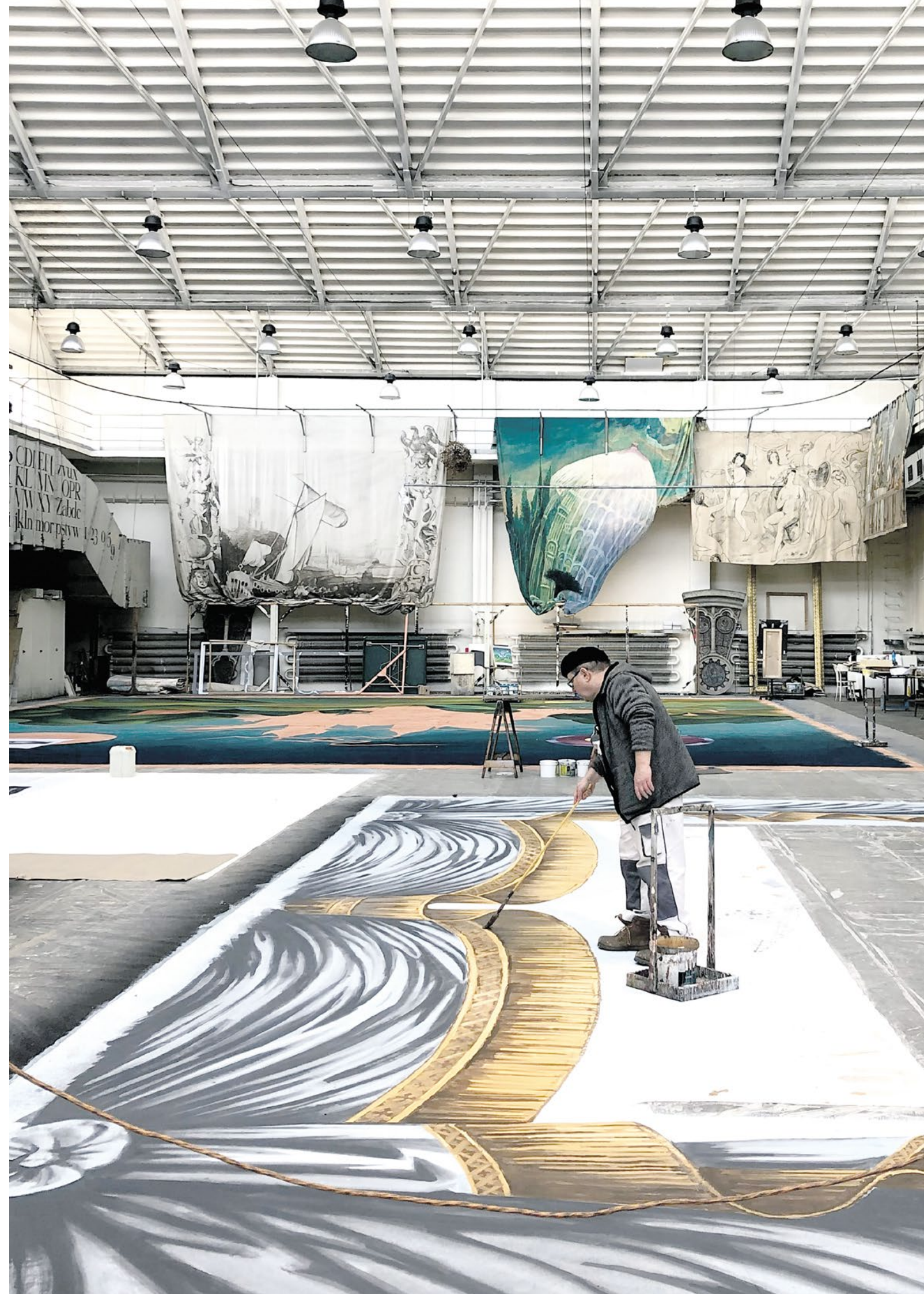
V roku 2022 Technicko-prevádzkový úsek SND realizoval rozsiahle opravy a údržbu budov a zariadení, scénických zariadení a zariadení javiskovej techniky, pričom tieto zabezpečoval najmä dostupnými vlastnými personálnymi zdrojmi. V oblasti opráv a údržby scénických zariadení a javiskových technológií boli realizované najmä, ale nielen: rozsiahla oprava nákladného výťahu činohry, oprava zvukového a strihového pracoviska v opere, prebehla rozsiahla rekonštrukcia digitálneho audiosystému AURUS/NEXUS elektroakustického ozvučenia v novej budove SND a inštalácia novej ovládacej konzoly AURATUS do Štúdia SND, rozsiahla oprava a montáž stmievačov a ovládania spínaných okruhov v činohre. Prebehla príprava na novú sezónu 2022/2023, najmä v letných mesiacoch, boli vykonávané početné opravy a údržba, čistenie a revitalizácia vnútorných a vonkajších priestorov vlastnými pracovníkmi, rozsiahle maľovania a úpravy vnútorných priestorov, rozsiahle úpravy dizajnu foyeru v NB SND, rozšírenie wifi siete v novej budove SND, v priebehu roka aj početné opravy osobných výťahov a odstraňovanie havarijných stavov technických a technologických zariadení budov a ďalšie.

V roku 2022 SND pristúpilo k naplneniu zmlúv o spolupráci spojených s výstavbou polyfunkčného komplexu EUROVEA 2, Technicko-prevádzkový úsek zabezpečoval stavebný dozor na tzv. Stavbe 11 „Križovatka Landererova – Čulenova – SND“, ktorej súčasťou bola aj revitalizácia vonkajších parkovacích plôch, v rámci čoho došlo ku kompletnej zmene parkovacej politiky a parkovacieho systému, k rekonštrukcii vonkajšieho osvetlenia parkovacích miest, k zmene užívania verejnej komunikácie vrátane zmeny verejného osvetlenia. Ako účastník stavebného konania na tzv. Stavbe 7 „komunikácia Pribinova“ Technicko-prevádzkový úsek zabezpečoval dohľad nad vyvolanými úpravami prístupovej komunikácie Pribinova a východnej časti námestia pred SND.

V súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine SND poskytlo ubytovanie v objekte chaty v Liptovskom Jáne ukrajinským občanom unikajúcim pred vojnovou agresiou Ruska, jeho zabezpečenie realizoval Technicko-prevádzkový úsek.

Technicko-prevádzkový úsek tiež zabezpečoval správu registratúry a archívu SND; v tejto oblasti spolupracoval s externými inštitúciami v oblasti publikačných a edukačných činností. Do kompetencií Technicko-prevádzkového úseku rovnako patrí zabezpečovanie IT podpory pre všetky budovy a prevádzky SND.

Okrem vyššie uvedených činností patrí pod kompetenciu Technicko-prevádzkového úseku aj zabezpečovanie dodávok energií od ich distribútorov – tieto položky tvoria najvýznamnejšiu časť nákladov Technicko-prevádzkového úseku. Nasledujú náklady na opravy a údržbu, odborné prehliadky a revízie a spotrebný materiál.

**CIELE ORGANIZÁCIE
A PREHLAD ICH PLNENIA**

CIELE ORGANIZÁCIE V ROKU 2022

Umelecké zámery a ciele, ktoré SND napĺňalo v roku 2022:

- vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov v činohre, balete a opere,
- kvalitná realizácia nových scénických a kostýmových výprav v nových inscenáciách SND,
- kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND – činohry, opery a baletu,
- zvyšovanie kultúrnej úrovne obyvateľstva, sprostredkovanie divadelného umenia čo najširšej verejnosti,
- výchova mladého diváka, spolupráca so školami,
- podpora a prezentácia pôvodnej slovenskej tvorby,
- prezentácia slovenského divadelného umenia v zahraničí,
- prezentácia SND na slovenských javiskách mimo Bratislavy,
- prezentácia divadelnej tvorby partnerských zahraničných a slovenských divadiel, ako aj umelcov zo zahraničia i zo Slovenska na javiskách SND.

VYTVORENIE (REALIZÁCIA) NOVÝCH DIVADELNÝCH TITULOV V ČINOHRE, BALETE A OPERE

V roku 2022 uviedlo SND spolu 15 premiér, z čoho Činohra SND uviedla 8 premiér, Opera SND 4 premiéry a Balet SND 3 premiér.

KVALITNÉ ZABEZPEČENIE A UVÁDZANIE REPRÍZ REPERTOÁRU SND

SND v roku 2022 zabezpečovalo SND prevádzku spolu na štyroch javiskách a dosiahlo nasledujúce merateľné ukazovatele svojej hlavnej činnosti:

Počet vlastných predstavení	525
Počet návštevníkov	185 990
Tržby z predstavení v EUR	3 122 055,00 EUR

MINISTERSTVO KULTÚRY SR UZAVRELO SO SLOVENSKÝM NÁRODNÝM DIVADLOM „KONTRAKT Č. MK – 26386/2022 – 215/1206“.

Kontrakt bol uzatvorený v súlade so Štatútom SND na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledujúcich aktivít a činností:

- zabezpečenie celoročnej divadelnej činnosti na vlastnej scéne prostredníctvom vlastných výkonov súborov činohry, opery, baletu a orchestra v spolupráci s hosťujúcimi domácimi a zahraničnými umelcami vrátane hostovania na Slovensku a v zahraničí,
- sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov,
- pri plnení činností a realizácii aktivít prihliadať na špecifické potreby osôb so zdravotným znevýhodnením v rámci technických, finančných a personálnych možností.

Činnosti prijímateľa majú napĺňať najmä nasledujúce ciele a ich ukazovatele:

1. počet premiér inscenácií minimálne 23,
2. v závislosti od pandemickej situácie zabezpečenie a realizácia nových online projektov,
3. počet predstavení spolu minimálne 525,
4. aktivity reflektujúce významné výročia a celospoločenské udalosti,
5. realizácia nových foriem práce s verejnosťou/publikom.

KONTRAKT BOL UPRAVENÝ DODATKOM Č. 1

Znenie Článku III ods. 2 sa mení takto:

„Príspevok zo štátneho rozpočtu na plnenie činností (ďalej len „príspevok“) je v rámci bežných výdavkov stanovený v celkovej sume 22 924 519,00 EUR (slovom: dvadsaťdva miliónov deväťstodvadsaťštyritisíc päťstodevätnásť EUR) a v rámci kapitálových výdavkov 423 432,00 EUR (slovom: štyristodvadsaťtritisíc štyristotridsaťdva EUR).“

SND malo plánované rozpočtované príjmy vo výške 4 900 000,00 EUR (slovom: štyri milióny deväťstotisíc EUR). Rozpočtovým opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 6 boli SND na bežnú prevádzku pridelené finančné prostriedky vo výške 340 953,00 EUR, účelovo určené na kompenzáciu výdavkov z dôvodu výpadkov príjmov v dôsledku pandémie ochorenia covid-19. Rozpočtované príjmy boli o túto sumu znížené na celkovú sumu 4 559 047,00 EUR (slovom: štyri milióny päťstopäťdesiatdeväťtisíc štyridsaťsedem EUR).

V Kontrakte uzatvorenom s MK SR na rok 2022 a po úpravách (Dodatok č. 1) malo SND rozpísané výdavky na 2 činnosti, a to takto:

A. Vznik a tvorba novej produkcie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel vrátane ich materiáľno-technického zabezpečenia, podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorby pre deti a mládež

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie			
	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
a	1	2	3	4
610 – Mzdy, platy, služobnépríjmy a OOV	0	0	0	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	0	0	0	0
630 – Tovary a služby	840 000	740 000	100 000	0
z toho:	0	0	0	0
08S – 630 Tovary a služby	840 000	740 000	100 000	0
0EK – 630 Tovary a služby	0	0	0	0
08T – 630 Tovary a služby	0	0	0	0
640 – Bežné transfery	0	0	0	0
Spolu 600 – Bežné výdavky	840 000	740 000	100 000	0
Spolu 700 – Kapitálové výdavky	0	0	0	0
Spolu výdavky	840 000	740 000	100 000	0

B. Šírenie vlastných dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel na domácich scénach, v Slovenskej republike a zahraničí, prezentácia hosťujúcich súborov zo Slovenska a zo zahraničia na scénach SND

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie			
	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
a	1	2	3	4
610 – Mzdy, platy, služobnépríjmy a OOV	14 796 977	14 258 977	538 000	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	5 224 066	4 233 216	990 850	0
630 – Tovary a služby	5 251 501	3 312 426	1 939 075	0
z toho:	0	0	0	0
08S – 630 Tovary a služby	5 123 301	3 184 226	1 939 075	0
0EK – 630 Tovary a služby	0	71 510	0	0
08T – 630 Tovary a služby	56 690	56 690	0	0
640 – Bežné transfery	459 900	379 900	80 000	0
Spolu 600 – Bežné výdavky	25 732 444	22 184 519	3 547 925	0
Spolu 700 – Kapitálové výdavky	1 334 554	423 432	911 122	0
Spolu výdavky	27 066 998	22 607 951	4 459 047	0

K 31. 12. 2022 SND plnilo finančné ukazovatele stanovené v kontrakte takto:

A. Vznik a tvorba novej produkcie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel vrátane ich materiáľno-technického zabezpečenia, podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorby pre deti a mládež v EUR

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Plnenie kontraktu			
	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
610 – Mzdy, platy, služobnépríjmy a OOV	0	0	0	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	0	0	0	0
630 – Tovary a služby	739 762	640 000	99 762	0
640 – Bežné transfery	0	0	0	0
Spolu 600 – Bežné výdavky	739 762	640 000	99 762	0
Spolu 700 – Kapitálové výdavky	0	0	0	0
Spolu výdavky	739 762	640 000	99 762	0

B. Šírenie vlastných dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel na domácich scénach, v Slovenskej republike a zahraničí, prezentácia hostujúcich súborov zo Slovenska a zo zahraničia na scénach SND v EUR

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Plnenie kontraktu			
	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	13 998 223	13 558 977	439 246	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	5 039 148	4 069 872	969 276	0
630 – Tovary a služby	6 572 237	3 506 451	3 065 786	0
640 – Bežné transfery	457 230	408 219	49 011	0
Spolu 600 – Bežné výdavky	26 066 838	21 543 519	4 523 319	0
Spolu 700 – Kapitálové výdavky	793 280		793 280	0
Spolu výdavky	26 860 118	21 543 519	5 316 599	0

**EKONOMICKE UKAZOVATELE
ORGANIZACIE**

ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Plnenie ukazovateľov rozpočtu

SND v súlade so Štatútom SND a Zákonom o Slovenskom národnom divadle zabezpečuje svoju činnosť vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu. Najvyšší objem finančných prostriedkov potrebných na dosiahnutie cieľov SND predstavujú osobné náklady, čo vyplýva z realizácie potrebného rozsahu prác a činností.

Rozpočtové opatrenia

Ministerstvo kultúry SR určilo pôvodným rozpisom bežný transfer na činnosť Slovenského národného divadla v objeme 17 491 670,00 EUR.

V priebehu roku 2022 boli vykonané nasledujúce rozpočtové opatrenia z Ministerstva kultúry SR:

RO	Dátum	Suma v EUR	Poznámka	Program	Výdavky
Rozpis rozpočtu	25. 1. 2022	17 420 160	z toho: 10 337 716 EUR mzdy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov – 830	08S 0101	BV
		71 510		0EK 01	BV
RO č. 1	9. 3. 2022	1 502 776	Zvýšenie BV z toho mzdy 851 782 EUR v zmysle kontraktu	08S 0101	BV
RO č. 2	6. 6. 2022	15 690	PP – Ukrajinský národný balet	08T 0103	BV
RO č. 3	14. 6. 2022	423 432	Výmena mikroportov pre predstavenia	08S 0101	KV
RO č. 4	29. 6. 2021	800 911	Zvýšenie BV, z toho mzdy 809 911 EUR v zmysle kontraktu	08S 0101	BV
RO č. 5	11. 8. 2022	701 865	Zvýšenie BV, z toho mzdy 520 000 EUR v zmysle kontraktu	08S 0101	BV
RO č. 6	6. 9. 2022	340 953	Kompenzácia výdavkov z dôvodu výpadku príjmov v dôsledku covidu	08S 0101	BV
RO č. 7	18. 10. 2022	517 410	Vyplatenie odmien, z toho: 382 700 EUR na odmeny	08S 0101	BV
RO č. 8	29. 11. 2022	1 503 778	Zvýšenie BV, z toho mzdy 901 000 EUR v zmysle kontraktu	08S 0101	BV
RO č. 9	5. 12. 2022	8 466	Dofinancovanie hlavnej činnosti na rok 2022	08S 0101	BV
RO č. 10	6. 12. 2022	23 000	Zájazd Baletu SND do Košíc	08T 0103	BV
RO č. 11	29. 12. 2022	18 000	Organizácia podujatí k 30. výročiu vzniku SR	08T 0103	BV

PRÍSPEVOK NA BEŽNÉ VÝDAVKY Z MK SR

Prevádzkový transfer od zriaďovateľa bol pre rok 2022 rozpočtovými opatreniami upravený na celkovú sumu 22 924 519,00 EUR. Závazný ukazovateľ na mzdy zo štátneho rozpočtu bol po úpravách vo výške 14 258 977,00 EUR.

ČERPANIE BEŽNÝCH VÝDAVKOV

Bežné výdavky boli čerpané v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a v súlade s rozpočtovými opatreniami. Závazné ukazovatele stanovené zriaďovateľom boli dodržané.

PRÍSPEVOK NA KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY Z MK SR

Kapitálový transfer od zriaďovateľa bol pre rok 2022 rozpočtovými opatreniami upravený na celkovú sumu 423 432,00 EUR.

ČERPANIE KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

Kapitálové výdavky boli čerpané v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a v súlade s rozpočtovými opatreniami. Závazné ukazovatele stanovené zriaďovateľom boli dodržané.

KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY ČERPANÉ ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU (ZDROJ 111 A 131)

Zo zdrojov štátneho rozpočtu bol v roku 2022 financovaný nákup dlhodobého majetku v celkovej sume 314 670,00 EUR takto:

Investičná akcia č. 36 001 – „SND – Rekonštrukcia historickej budovy“

K 31. 12. 2022 boli čerpané prostriedky vo výške 110 760,00 EUR zo zdroja 131 I.

Investičná akcia je ukončená.

INVESTIČNÁ AKCIA Č. 46 293 – „SND – REKONŠTRUKCIA NEHNUTEĽNOSTÍ UMELECKO-DEKORAČNÝCH DIELNÍ SND“

K 31. 12. 2022 boli čerpané prostriedky vo výške 203 910,00 EUR zo zdroja 131 I.

Investičná akcia nie je ukončená.

KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY ČERPANÉ Z VLASTNÝCH ZDROJOV (ZDROJ 46 A 43)

Z vlastných zdrojov bol v roku 2022 financovaný nákup dlhodobého majetku v celkovej sume 793 280,00 EUR takto:

- **Investičná akcia č. 21 827 – „SND – Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia“**

K 31. 12. 2022 boli čerpané prostriedky v celkovej výške 316 247,00 EUR (z toho: zdroj 46 – čerpanie 127 639,00 EUR a zdroj 43 – čerpanie 188 608,00 EUR).

Investičná akcia nie je ukončená.

- **Investičná akcia č. 21 829 – „SND – Nákup hudobných nástrojov“**

K 31. 12. 2022 boli čerpané prostriedky vo výške 12 303,00 EUR zo zdroja 46 .

Investičná akcia nie je ukončená.

- **Investičná akcia č. 31 824 – „SND – licencie“**

K 31. 12. 2022 boli čerpané prostriedky vo výške 430 299,00 EUR zo zdroja 46.

Investičná akcia nie je ukončená.

- **Investičná akcia č. 34 707 – „SND – Rozšírenie parkovacieho systému“**

K 31. 12. 2022 boli čerpané prostriedky vo výške 23 511,00 EUR zo zdroja 46.

Investičná akcia nie je ukončená.

- **Investičná akcia č. 36 955 – „SND – technické zhodnotenie novej budovy “**

K 31. 12. 2022 boli čerpané prostriedky vo výške 10 920,00 EUR zo zdroja 46.

Investičná akcia nie je ukončená.

ROZBOR NÁKLADOV A VÝNOSOV

NÁKLADY

Celkový objem nákladov v roku 2022 predstavoval sumu 31 906 060,00 EUR. Čerpanie celkových nákladov v roku 2021 bolo vo výške 27 302 515,00 EUR.

SPOTREBOVANÉ NÁKUPY

V položke je zahrnutá spotreba materiálov a energií. Náklady v roku 2022 predstavovali sumu 2 338 386,00 EUR. Na porovnanie, čerpanie týchto nákladov v roku 2021 bolo vo výške 1 671 333,00 EUR.

SLUŽBY

V položke sú zahrnuté náklady na opravy a udržovanie, cestovné, náklady na reprezentáciu a ostatné služby. Náklady v roku 2022 predstavovali 3 619 163,00 EUR. Čerpanie týchto nákladov v roku 2021 bolo vo výške 1 677 885,00 EUR, čo predstavuje zvýšenie o 1 941 278,00 EUR.

MZDOVÉ NÁKLADY

V položke sú zahrnuté náklady na mzdy, zákonné sociálne poistenie, DDP a zákonné sociálne náklady. Osobné náklady v roku 2022 predstavovali sumu 21 946 202,00 EUR. Čerpanie týchto nákladov v roku 2021 bolo vo výške 19 581 092,00 EUR.

DANE A POPLATKY

Daň z nehnuteľností pre rok 2022 bola vypočítaná na základe zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za odpady v znení neskorších predpisov, v zmysle všeobecne záväzných nariadení miest a obcí a na základe rozhodnutí o vyrubení dane. SND v roku 2022 zaplatilo daň z nehnuteľností vo výške 267 151,00 EUR. Celková suma bola rozdelená takto: za historickú budovu SND 25 041,00 EUR, novú budovu SND 172 545,00 EUR, za areál UDD 68 816,00 EUR, pozemky 115/2, ROEP 113,00 EUR, chatu v Liptovskom Jáne 615,00 EUR a za chatu v Senci 134,00 EUR.

ODPISY, REZERVY A OP Z PREVÁDZKOVEJ ČINNOSTI

Účtovné a daňové odpisy sú vypočítavané mesačne v zmysle Smernice č. 16/2013 „Správa majetku štátu a nakladanie s majetkom štátu v SND“ v znení Dodatku č. 1/2014, ktorej súčasťou je aj plán účtovných a daňových odpisov DLHM a DLNM (Článok 6). Vedenie evidencie dlhodobého majetku a automatický výpočet odpisov sú zabezpečované prostredníctvom ekonomického softvéru SOFTIP PROFIT. Odpisy z dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku boli za rok 2022 vo výške 3 605 617,00 EUR.

VÝNOSY

Celkové výnosy v roku 2022 boli vo výške 31 240 582,00 EUR. V roku 2021 boli výnosy vo výške 28 176 366,00 EUR.

TRŽBY Z PREDAJA SLUŽIEB

V položke sú zahrnuté výnosy z tržieb z predstavení vlastných a cudzích súborov, rekreačných stredísk, z prenájmov a reklamných služieb. Tržby z predaja služieb boli v roku 2022 vo výške 4 136 173,00 EUR, pričom v roku 2021 boli vo výške 1 486 014,00 EUR.

TRŽBY ZA TOVAR

V položke sú zahrnuté výnosy z predaja bulletinov a predaja tovaru v zamestnaneckom bufete. Tržby boli v roku 2022 vo výške 465 036,00 EUR, v roku 2021 dosiahlo SND tržby za tovar vo výške 44 004,00 EUR.

OSTATNÉ VÝNOSY Z PREVÁDZKOVEJ ČINNOSTI

V položke sú zahrnuté mimoriadne výnosy z nepravidelnej činnosti SND. Tieto výnosy boli v roku 2022 vo výške 164 066,00 EUR a v roku 2021 vo výške 69 798,00 EUR.

HODNOTENIE VLASTNÝCH VÝNOSOV

TRŽBY Z PREDSTAVENÍ

Slovenské národné divadlo dosiahlo v roku 2022 tieto výkonové ukazovatele:

Ukazovateľ	Činohra	Opera	Balet
Počet premiér	8	4	3
Počet predstavení	383	75	67
Počet divákov	102 474	38 592	44 924
Tržby	1 683 368	696 689	741 998

Štruktúra dosiahnutých tržieb – rok 2022

Ukazovateľ	Činohra	Opera	Balet	SND spolu
Tržby z predstavení na domácej scéne	1 633 391	634 291	737 498	3 005 180
Tržby na tuzemských zájazdoch	25 571	7 750	4 500	37 821
Tržby na zahraničných zájazdoch	24 406	54 648	0	79 054
Tržby spolu	1 683 368	696 689	741 998	3 122 055

PRENÁJOM

Druhou najpodstatnejšou zložkou príjmov SND sú tržby z prenájmu. V priebehu roka 2022 dosiahlo SND tržby z tejto činnosti v sume 346 185,00 EUR. Oproti roku 2021 (173 577,00 EUR) sú tržby z prenájmu o 172 608,00 EUR vyššie.

TRŽBY ZA BULLETINY

V priebehu roka 2022 boli tržby za bulletiny a ročenky vo výške 40 844,00 EUR. Oproti roku 2021 (9 590,00 EUR) sú tržby za bulletiny a ročenky o 31 253,00 EUR vyššie.

INÉ ZDROJE

V roku 2022 SND získalo darované (sponzorské) prostriedky v sume 4 740,00 EUR, z predchádzajúcich rokov boli prenesené do roku 2022 sponzorské prostriedky vo výške 44 870,00 EUR. Z týchto prostriedkov bola vyčerpaná suma 39 984,00 EUR v súlade s ich určením.

Na sponzorskom účte je k 31. 12. 2022 zostatok 9 626,00 EUR.

HODNOTENIE HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU

Za rok 2022 dosiahlo Slovenské národné divadlo záporný hospodársky výsledok vo výške 665 478,00 EUR. SND po covidovom období spustilo plnú prevádzku od marca 2022, tým sa zvýšili náklady na spotrebované nákupy, služby, osobné náklady, honoráre výkonných umelcov a autorské, ako aj náklady na výrobu nových titulov. Počas prvých troch mesiacov boli tržby znížené o takmer 561 000,00 EUR, pričom všetky náklady ako honoráre, rolovné, energie a ostatné služby zostali. Kompenzácia výdavkov z dôvodu výpadku príjmov od zriaďovateľa bola poskytnutá v sume 340 953,00 EUR, čo predstavuje stratu pre divadlo 220 000,00 EUR. Záporný hospodársky výsledok v roku 2022 bol zapríčinený aj produktom nárastu cien za energie, tovary a služby.

PRÍSPEVKY OD ZRIAĐOVATEĽA NA ROK 2022

Bežný transfer od zriaďovateľa k 31. 12. 2022 bol po úpravách vo výške 22 924 519 ,00 EUR a kapitálový transfer predstavoval sumu 423 432,00 EUR. Celkovo bol rozpísaný do 3 programov, a to:

V PROGRAME 08S – TVORBA A ŠÍRENIE, OCHRANA A PREZENTÁCIA KULTÚRNYCH HODNÔT

- bežný transfer:
V podprograme 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť 22 796 319,00 EUR
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania 14 258 977,00 EUR
- kapitálový transfer:
V podprograme 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť 423 432,00 EUR

V PROGRAME 0EK – SPOLU

- bežný transfer
V podprograme 0EK0103– podporná infraštruktúra 71 510,00 EUR

V PROGRAME 08T – ÚČELOVO URČENÉ FINANČNÉ PROSTRIEDKY NA KULTÚRNE AKTIVITY

- bežný transfer:
V podprograme 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO 56 690,00 EUR

HODNOTENIE VÝDAVKOV PODĽA ZDROJOV A EKONOMICKEJ KLASIFIKÁCIE

- bežné výdavky

PROGRAM 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
610	111	10 802 584	14 258 977	14 258 977
	46	200 000	433 241	439 246
620	111	3 566 519	4 069 872	4 069 872
	46	266 850	969 276	969 276
630	111	2 981 057	4 059 251	4 059 251
	46	3 427 650	2 479 358	3 165 548
640	111	70 000	408 219	408 219
	46	5 500	49 011	49 011

Poznámka:
V skutočnom čerpaní v ekonomickej klasifikácii 610 zdroj 111 je zahrnuté aj čerpanie vo výške 700 000,00 EUR, ktoré bolo vyplatené v januári 2023 v rámci miezd za 12/22 v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

PROGRAM 0EK0103 – Podporná infraštruktúra

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
630	111	0	71 510	71 510
	46	0	0	0

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
630	111	0	56 690	15 690
	46	0	0	0

SND malo v priebehu roka 2022 upravený rozpočet na konkrétne kultúrne aktivity. SND po uskutočnení týchto aktivít predkladalo na MK SR ich vyúčtovania. Zámerom realizácie týchto programov je podpora kultúrnych aktivít v tuzemsku i v zahraničí. Nevyčerpané prostriedky v sume 41 000,00 EUR budú v roku 2023 použité v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov (§7, ods .2).

PROSTRIEDKY EURÓPSKEJ ÚNIE A NA SPOLUFINANCOVANIE

SND v roku 2022 nevykazuje čerpanie vyššie uvedených prostriedkov.

PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ

SND 2022 vykonávalo v sledovanom období podnikateľskú činnosť v oblasti gastroprevádzky, konkrétne bufety Dvorana a Zelená pyramída. Od októbra 2022 SND začalo s prípravou prevádzkovanie parkoviska pri NB SND.

ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE

Významnou položkou súvahy v oblasti majetku je hodnota novej budovy SND na Pribinovej ulici.

V roku 2022 boli nasledujúce pohyby dlhodobého majetku štátu v správe SND:

- Zaradený dlhodobý majetok spolu v hodnote 927 030,00 EUR, z toho dlhodobý nehmotný majetok v objeme 490 922,00 EUR a dlhodobý hmotný majetok v objeme 436 108,00 EUR.
- Vyradený dlhodobý majetok spolu v obstarávacej hodnote 524 504,00 EUR, z toho dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 89 607,00 EUR a dlhodobý hmotný majetok v objeme 434 897,00 EUR.
- Slovenské národné divadlo vo februári 2022 podpísalo kúpnu zmluvu na rekreačnú chatu v Senci – následne bola chata predaná za 172 000,00 EUR.
- Z prebytočného majetku boli v roku 2022 predané: malotraktor Jimmy, nákladné vozidlo IVECO, trezor, Pegueot Partner, Volkswagen Multivan a Volkswagen Passat spolu v hodnote 13 500,00 EUR.

ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI

Fyzický stav zamestnancov SND k 31. 12. 2022 bol **792**

Priemerný prepočítaný stav zamestnancov SND za rok 2022 bol **786,2**

Priemerná mesačná mzda zamestnancov SND v roku 2022 bola **1 613,00 €**

POČET A ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV ZABEZPEČUJÚCICH STÁLE ČINNOSTI SND (FYZICKÝ STAV K 31. 12. 2022)

Názov umeleckej organizačnej zložky	Počet zamestnancov		Z toho počet žien	Z toho:		
	Fyzický stav	Prepočítaný stav		Umeleckí zam.	Technickí zam.	Administratívni zam.
Opera	286	288,65	110	203	78	5
Balet	81	78,20	46	77	1	3
Činohra	152	149,35	67	61	87	4
Umelecko- dekoračné dielne	119	119,5	64	5	111	3
Technicko- prevádzkový úsek	88	88	32	0	79	9
Ekonomický úsek	15	15	15	0	0	15
Úsek ľudských zdrojov	7	7	5	0	2	5
Úsek generálneho riaditeľa	10	10	7	0	0	10
Úsek komunikácie a obchodu	34	33,5	31	0	14	20
SPOLU	792	786,2	377	346	372	74

FYZICKÝ STAV ZAMESTNANCOV SND K 31. 12. 2022 BOL 792 ZAMESTNANCOV

Z toho

Muži **415**

Ženy **377**

Zamestnanci pracujúci na kratší pracovný čas **33**

Zamestnanci poberajúci starobný dôchodok **84**

Zamestnanci so zdravotným postihnutím I **19**

Zamestnanci so zdravotným postihnutím II. **10**

Iní štátni príslušníci **71**

V mimoevidenčnom stave zamestnancov je **32**

Z toho materská a rodičovská dovolenka **31**

Verejný výkon funkcie **1**

V roku 2022 nastúpilo do pracovného pomeru **97**

V roku 2022 v SND ukončilo pracovný pomer **138**

POČET ZAMESTNANCOV PRACUJÚCICH NA DOHODY O PRÁČACH VYKONÁVANÝCH MIMO PRACOVNÉHO POMERU K 31. 12. 2022.

Zložka SND	Druh dohody - priemer za 2022		
	DoPČ	DoVP	DoBPŠ
Opera	12,00	0,00	19,00
Balet	1,00	0,00	0,00
Činohra	8,00	1,00	19,00
Umelecko-dekoračné dielne	0,00	0,00	1,00
Technicko-prevádzkový úsek	0,00	1,00	0,00
Ekonomický úsek	0,00	1,00	0,00
Úsek generálneho riaditeľa	4,00	1,00	2,00
Úsek ľudských zdrojov	0,00	0,00	0,00
Úsek komunikácie a obchodu	3,00	7,00	22,00
SPOLU	28,00	11,00	63,00

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV SND K 31. 12. 2022

Veková hranica	Ženy	Muži	Celkom	Priemerný vek
18 – 25	17	20	37	22,81
26 – 30	29	33	62	28,37
31 – 35	32	39	71	33
36 – 40	34	42	76	37,93
41 – 45	48	63	111	43,26
46 – 50	47	62	109	48,01
51 – 55	57	40	97	53
56 – 59	43	41	84	57,65
nad 60	70	75	145	64,83
SPOLU	377	415	792	47,03

V roku 2022 bol priemerný vek v SND 47,03 roka

VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV SND K 31. 12. 2022

Organizačná zložka	Základné vzdelanie		Stredné vzdelanie		Úplné stredné		Vyššie odborné		Bakalárske		Vysokoškolské	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
Opera	0	2	11	16	21	35	21	31	7	13	50	79
Balet	0	0	0	1	10	5	24	24	0	0	12	5
Činohra	1	8	15	15	17	26	0	4	2	1	32	31
UDD	1	3	23	25	28	21	0	0	3	1	9	5
TPÚ	2	1	12	19	14	30	0	0	0	0	4	6
EÚ	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	9	0
ÚGR	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	4	3
ÚĽZ	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	3	2
ÚKaO	0	0	0	0	11	1	1	0	3	1	16	1
SPOLU	4	14	61	76	112	118	46	59	15	16	139	132

HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Výstupy Slovenského národného divadla (predstavenia činohry, opery a baletu, výstavy a ďalšie projekty) sú určené pre širokú verejnosť, občanov všetkých sociálnych vrstiev a vekových skupín.

Čoraz väčšiu pozornosť sa snažíme venovať mladým divákovi a deťom, pre ktorých sme si pripravili aj špeciálneho sprievodcu divadlom – detský divadelný pas. Pre školy organizujeme dopoludňajšie divadelné predstavenia.

Dôležitou skupinou divákov sú aj seniori, ktorým ponúkame zvýhodnené ceny vstupeniek.

V roku 2022 navštívili predstavenia SND občania zo všetkých regiónov Slovenska, ako aj zahraniční diváci z okolitých krajín. O online streamy predstavení aj záznamy prejavilo záujem veľké množstvo Slovákov žijúcich v zahraničí, ale aj domácich divákov z celého Slovenska.

SND aj v ďalšom období plánuje ponúkať kvalitné živé divadelné umenie, zvyšovať atraktivitu predstavení, zlepšovať služby poskytované verejnosti a diverzifikovať ponuku aktivít v prostredí divadla.

ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL

VONKAJŠIE KONTROLY

Kontrolný orgán: Inšpektorát práce
Dátum vykonania kontroly: marec – máj 2022
Predmet kontroly: Dodržiavanie povinností týkajúcich sa BOZP, pracovnoprávných vzťahov a nelegálneho zamestnávania
Výsledok kontroly: kontrolné zistenia (rozhodnutie o zákaze využívania historickej budovy SND)

Kontrolný orgán: Odbor kontroly a inšpekcie MK SR
Dátum vykonania kontroly: máj – jún 2022
Predmet kontroly: Prešetrenie sťažnosti voči SND
Výsledok kontroly: neopodstatnená sťažnosť

Kontrolný orgán: Slovenský národný archív
Dátum vykonania kontroly: október 2022
Predmet kontroly: Následná kontrola správy registratúry
Výsledok kontroly: bez zistení

Kontrolný orgán: Najvyšší kontrolný úrad SR
Dátum vykonania kontroly: august – november 2022
Predmet kontroly: Hospodárenie SND
Výsledok kontroly: kontrolné zistenia, prijaté opatrenia

Kontrolný orgán: Inšpektorát práce
Dátum vykonania kontroly: september – december 2022
Predmet kontroly: Dodržiavanie zákazu nelegálneho zamestnávania a pracovnoprávných predpisov
Výsledok kontroly: kontrolné zistenia, prijaté opatrenia

VNÚTORNÉ KONTROLY

Kontrolný orgán: hlavný kontrolór SND
Dátum vykonania kontroly: február 2022
Predmet kontroly: Kontrola požiarnej knihy – kontrola plnenia opatrení
Výsledok kontroly: bez zistení

Kontrolný orgán: hlavný kontrolór SND
Dátum vykonania kontroly: marec 2022
Predmet kontroly: Kontrola vykonávania ZFK
Výsledok kontroly: bez zistení

Kontrolný orgán: hlavný kontrolór SND
Dátum vykonania kontroly: apríl 2022
Predmet kontroly: Kontrola dochádzky vo vybranom organizačnom útvere SND
Výsledok kontroly: kontrolné zistenia, prijaté opatrenia

Kontrolný orgán: hlavný kontrolór SND
Dátum vykonania kontroly: apríl 2022
Predmet kontroly: Kontrola pokladničnej hotovosti
Výsledok kontroly: bez zistení

Kontrolný orgán: hlavný kontrolór SND
Dátum vykonania kontroly: september – november 2022
Predmet kontroly: Priebežná kontrola výkonu ZFK
Výsledok kontroly: bez zistení

ZÁVER

Napriek nie najpriaznivejšiemu vývoju pandemickej situácie zo začiatku roka, sa premiéry a mnoho inovatívnych projektov, ktoré pripravili tri umelecké súbory a Úsek marketingu a komunikácie stretlo s veľmi priaznivou odozvou a mimoriadnym záujmom. Z projektov, ktoré upútali novým prístupom, uveďme napríklad *Fashion Ballet '22*, a pre získanie záujmu širokej verejnosti o tvorbu v SND *Letné gala* na námestí EURovea na konci sezóny v rámci programu už avizujúce nové premiéry tej nasledujúcej.

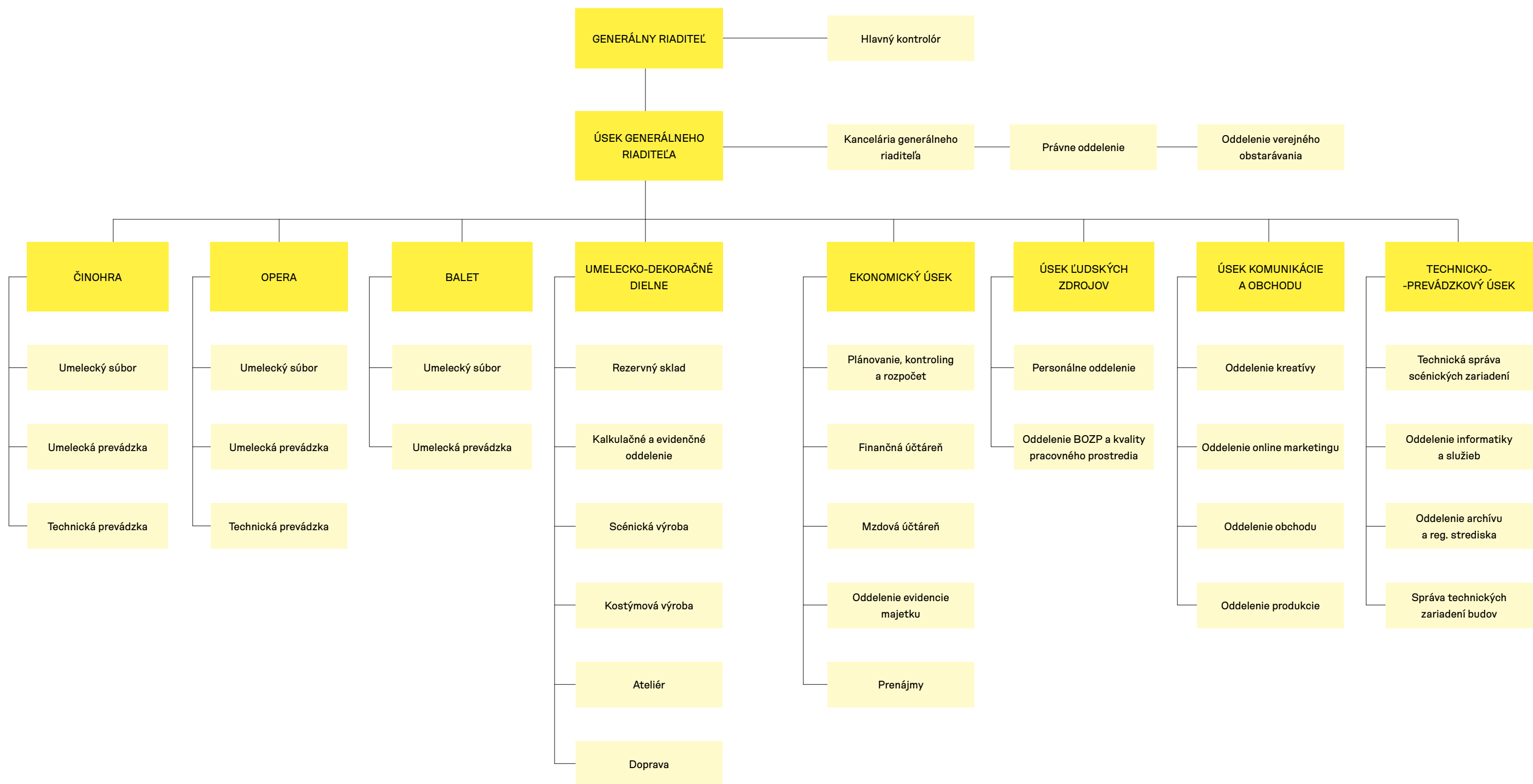
Umelecké súbory, aby podporili kreativitu a získavali nových, najmä mladých divákov, realizovali vzdelávacie projekty, inkluzívne podujatia, koncerty pre rodiny s deťmi a podobne. S veľkým záujmom rodičov a vo výsledku predovšetkým detí sa stretli dve *Veľké divadelné prespávačky*.

Zvlášť je potrebné vyzdvihnúť aktivity, ktoré realizovalo SND na pomoc a podporu Ukrajine po odsúdeniahodnej agresii Ruska na jej územie: v rámci spolupráce s Bielou vranou a o. z. Bystriny sa realizoval diskusný večer *Láska, pravda, chlieb a soľ* za účasti prezidentky SR Zuzany Čaputovej. Vďaka iniciatíve ministerky kultúry Natálie Milanovej hosťoval na pôde SND baletný súbor z Ukrajiny.

K príjemným večerom patrili, naopak, stretnutia s jubilantkami Emíliou Vášáryovou a Božidarou Turzonovovou.

V SND sme sa rozlúčili s niekoľkými zamestnancami, okrem iných aj s dvoma významným umelkyňami Máriou Kráľovičovou a Soňou Valentovou.

Predstavenia často navštevovali predstavitelia politického života, zástupcovia diplomatického zboru a osobnosti nášho spoločenského a kultúrneho života.

**ĎAKUJEME,
ŽE PODPORUJETE
ŽIVÚ KULTÚRU.**